

ይነጋል

በኢትዮጵያ ሕርተዶክስ ተዋሕዶ ቢተክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ፣
ሲቃውንት ጉባኤና መምህር ጽጌ ሥጦታው መካከል
የተደረገ የሃይማኖት ክርክር (ውይይት)

መምህር ጽጌ ሥጦታው
የሰዋሰው ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ
ከፍተኛ መንፈሳዊ ኮሌጅ ምረቅ
ሕዲስ አበባ - ኢትዮጵያ
ግንቦት 1997 ዓ.ም

መብቱ የሚለበቱ ብቻ ነው

መክሥተ አርእስት

ርእስ

ገጽ

መግቢያ

1-14

ክፍል አንድ

ጽጌ በሊቃውንት ጉባዔው ፊት _____ 15

የተሰየሙት ሊቃውንትና ስም ዝርዝራቸው 17

- አቡነ መቃርዮስ
- መልአክ ታቦር ተሸመ ዘሪሁን
- መሪጌታ ተስፋ ጥሩነህ
- ሊቀ ካህናት ክንፈ ገብርኤል አልታየ
- መጋቤ ብሉይ ሰይፈ ሥነሴ ዮሐንስ
- ሊቀ ካህናት ራደ አስረስ
- ንቡረ ዕድ ጋይሰ ልዑል ወልደ ገሪማ
- የተሰጠኝ ምክርና መመሪያ

❖ ጥያቄ አንድ _____ 19

ክርስቶስ ሰው የሆነው ለአማላጅነት ነው ብለሃል ስለተባለው

❖ ጥያቄ ሁለት _____ 33

እመቤታችን ፣ መላእክት ፣ ሰማዕታት ፣ ጳድቃን ሁሉም
አያማልዱም ብለሃል ስለተባለው

❖ ጥያቄ ሦስት _____ 34

እመቤታችን ጥንተ አብሶ አለባት ብለሃል ስለተባለው

መክሥተ አርእስት

ርእስ

ገጽ

- ❖ ጥያቄ አራት _____

ከዘጠኝ ገጽ ተአምረ ማርያም አንዲት ጴጌዬ የጻፈችው ትራክት ራስ ይመታል ስለተባለው

36
- ❖ ጥያቄ አምስት _____

በራዕይ 12 ላይ የተጠቀሰችው ሴት ማርያም አይደለችም ብለሃል ስለተባለው

37
- ❖ ጥያቄ ስድስት _____

በኢየሱስ ያመነ ሁሉ ካህን ነው ብለሃል ስለተባለው

39
- ❖ ጥያቄ ሰባት _____

ታቦተ ጽዮን ወደ ኢትዮጵያ አልመጣችም ብለሃል ስለተባለው

40
- ❖ ጥያቄ ስምንት _____

ጸሎተ ፍትሐት አያስፈልግም ብለሃል ስለተባለው

44
- ❖ ጥያቄ ዘጠኝ _____

በማርያም በመላእክት በሰማዕታት በጻድቃን ስም መዘከር አያጸድቅም ብለሃል ስለተባለው

46
- ❖ ጥያቄ አሥር _____

ክርስቶስ ሊቀ ካህናት ነው ብለሃል ስለተባለው እንዴትስ ይማልዳል

48

መከሥተ አርእስት

ርእስ

ገጽ

❖ ጥያቄ አሥራ አንድ ----- 55

ተአምረ ማርያም የተጻፈው አባ እስጢፋኖስን ለመቃዎም ነው ብለሃል ስለተባለው

ጥያቄ አሥራ ሁለት ----- 64

ክርስቶስ ፍጡር ነው ብለሃል ስለተባለው

❖ ጥያቄ አሥራ ሦስት ----- 66

አባ ተክለ ሃይማኖት እግራቸው የተቆረጠው በጦርነት ነው ብለሃል ስለተባለው

❖ ጥያቄ አሥራ አራት ----- 68

የእስልምናና የክርስትና አንድነት

ማርያምና መሐመድ / በተአምረ ማርያም /

መክሥተ አርእስት

ርእስ

ገጽ

ክፍል ሁለት

ጽጌ በሲኖዶስ ፊት 74-92

- አቡነ ቶማስ
- አቡነ በሐመር መጽሔት
- አቡነ መርሐ ክርስቶስ
- አቡነ ሰላማ
- ባሕታዊ ገብረ መስቀልና አቡነ ሰላማ
- አቡነ ገብርኤል
- አቡነ ዘካርያስ
- አቡነ ዜና ማርቆስ የሐረሩ ተከላሽ

● አቡነ ኤልሣዕ

❖ ጥያቄ አንድ 92

ክርስቶስ ሰው የሆነው ለአማላጂነት ነው ብለሃል ስለተባለው —

- ገዳመ ዋልድባ 98
- የገዳሙ መሥራች
- የገዳሙ ይዘት
- የገዳሙ ዓቢይ ውድቀት
- ቤተ ሚናስ.
- ቤተ ጣዕመ ክርስቶስ

- በቤተ ክርስቲያን ላይ ያደረሱት ጉዳት
- መምህራኑ ኦርቶዶክስ ሆነው ተገኙ 107
- ደብረ ሊባኖስ ገዳምና የደረሰብን ድብደባ

- የችግሩ ጠንላሽና ፈጣሪ ማን ነበር ? 114

መክሥተ አርእስት

ርእስ

ገጽ

ክፍል ሦስት

ማኅበረ ቅዱሳን 120

- እኛም ስለ እነርሱ እንናገር
- ነፍስ ገዳዩ ማኅበረ ቅዱሳን 122
- የማኅበሩ ክፋት መምህራንን ማሳደዱ _____ 130
- የዘመናት ውሺት በቤተ ክርስቲያን
- ማኅበረ ቅዱሳን የሞቱ ዝንቦች _____ 141
- ስለዮሐንስ መጥምቅ የተሰጠ የሐሰት ትምህርት
- ስግደት ለመላእክት በሐመር _____ 150
- ጥምቀተ ሐዋርያት _____ 156
- ጩኸቱን ቀመኝ .
- ዲያቆን ዳንኤል ክብረት _____ 168
- ዲያቆን በላቸው _____ 169
- እውነት በአደባባይ ወድቋል.
- ባልዘፈንሽ ከዘፈንሽ ባላፈርሽ
- የማርያም ዛፍ _____ 187
- ሐመር ስለ ፍትሐት
- ሐመር ስለ ሩፋኤል _____ 189
- ተቀምጣ የሰቀለችውን ቆማ ማውረድ ተላናት — 193

መክሥተ አርእስት

ርእስ

ገጽ

የቤተ ክርስቲያን ታሪክ _____

❖ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ / ከ1-325 / _____	202
❖ ቤተ ክርስቲያን በመጽሐፍ ቅዱስ	
❖ ቤተ ክርስቲያን ምን ሆነች	
❖ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ / ከ325- 560 / _____	215
❖ አርዮስ. _____	217
❖ መቅደንዮስ _____	220
❖ ልዮንና ዲዮስቆሮስ _____	221
❖ ማነን እንመን	
❖ ምን እናድርግ	

መታሰቢያነቱ :- ከሁሉ አስቀድሞ ብርታትን ጽናትን ጭካኔን በውስጤ ላኖረ ለእግዚአብሔር ፣ ሁለተኛም እውነትን ከሐሰት ለይቼ ላወቅሁበት ለሰዋሰወ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ ከፍተኛ መንፈሳዊ ኮሌጅ ፣ ሦስተኛም ጨክኜ በዚህ አገልግሎት እገባ ዘንድ መከራ ላበዙልኝ ለማግበረ ቅዱሳን አባላት ፣ አራተኛም ከመከራው በኋላ ወደኋላ እንዳላፈገፍግ በጸሎትና በምክር ለረዱኝ ደቂቀ ወንጌል ወንድሞቼ ሁሉ ይሁንልኝ ::

መግቢያ

የተከበረው ሲኖዶስ ግንቦትና ሰኔ ወር 1990 ዓ.ም በጠቅላይ ቤተ-ክህነት እንድንሻ በሊቃውንት ጉባዔ በኩል ሲነገረኝ እንደ ጥንታዊቷ የክርስቶስ ቤተ-ክርስቲያን ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት እንደቀደሙት የቤተ-ክርስቲያን አባቶቻቸው የላቲን ቢቻል መክሮ ለመመለስ አልያም በክፉዎች የተንኮል መረብ ተጠምዶ በሐሰተኞች ክስ ተከሶ የነበረን ቃሉን ለምቶ ትምህርቱን አዳምጦ በቤተ-ክርስቲያን የነገር ሁሉ መፍረጃና መዳኛ በሆነው በመጽሐፍ ቅዱስ ዳኝተው መፍትሄን እንደሚሰጡ ተማምኜ አምላኬን አመሰግንሁ ።

ነገሩ እንዲህ ነበር ገና በእናቴ ማኅጸን ሳለሁ ለከበረው ዓላማው ያለበኝ የአባቶቼ አምላክ ልዑል እግዚአብሔር በተለይም የወጣትነትና የጉርምስና ዕድሜ እየተባሉ የሚጠሩትን የዕድሜ ደረጃዎች ለዳንስና ለጭፈራ ሳላደርጋቸው እንዲያውም የእናትንና የአባትን ወዝ እንደሚገባ ሳላጣጥመው በውስጤ ካደረብኝ መንፈሳዊ ፍላጎት የተነሣ በተማሪውና በአስተማሪው የግል ፍላጎት እንዲሁም ሁለንተና ነገሩን በግሉ ችሉ ትምህርት የሚሰጥበትን ኦርቶዶክሳዊውን ትምህርት ቤት ተቀላቀልሁት።

ቢልኩት የልብ ለማድረስ ዕድሜው የሚገድበው ልጅ ሳለሁ እግዚአብሔርን ለማክበርና በተለይም በመቅደስ ተገብቶ ተንሥኡ ሆነ ሰላም ብሎ በመጮህ አንድም አምላክን በመቅደስ ለማግኘት አንድም በተቀደሰውና ያልተካነ አይገባበትም የሚባለውን ቅድስተ ቅዱሳን በዓይኔ ለማየት ደግሞም ለተፈራውንና ለተከበረውን ሕያው አምላክ እኔም አገልጋይ ሆኖ መገኘት ታላቁ ደስታየ ስለነበር ሀገር ወገኔን ትቼየአባቴን

ተጋን (የእሸት ጓሮ) ትቼ « በእንተ ስማ ለማርያም » ተብሎ እንጸድቃለን ያሉ ሰዎች የሚሰጡትን ቁራሽ እንጀራ ተስፋ በማድረግ እግዚአብሔርን ለማግለገል ወጣሁ።

የመጫወቻ ዕድሜያን ቁራሽ ለመለመን ስዞር ከሚገጥመን በር ጠባቂ ውሻ ጋር ስታገል ከአንዱ ትምህርት ወደሌላኛው ትምህርትና አስተማሪ ስንከራተት በበረኃውና በመንገድ ላይ በሚገጥም የወንዝዴዎች ችግር ሁሉ ሳልፈታ ይህን የሚፈራውን አምላክ አገለግል ዘንድ ጨካኝሁ ። እናም በቆሉ ተማሪነት ለ14 ዓመታት ያሕል ቆየሁ ።

- ❖ ከየኔታ ገብረ መስቀል ቢተው የቃልና የዜማ ትምህርት
- ❖ ከየኔታ ገብረ ማርያም የቅዳሴ ትምህርት ከነምልክቱ
- ❖ ከየኔታ መንክር የቅኔ ትምህርት ከነአገባቡ ተምራ አስመስክራ ወደ አገልግሎት ዓለም / ሕይወት / ተመልሼ በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍለ ከተሞች ለ4 ዓመታት አገለገልሁ ።

ለክብሩ እሆነው ዘንድ እርሱ ልዑል ወዶ ነበርና በዚህ ሁሉ መንፈሳዊ አገልግሎት ፈጽሞ ዕርካታን ባለማግኘቱ ወደ አዲስ አበባ መጥቼ በታላላቅ እድባራት ያን የተማርሁትን ሙያ እያቀረብሁ ሳገለግል ቆየሁ ። ሆኖም በውስጤ ትክክለኛውን ዕረፍትና መንፈሳዊነት ማግኘት አልቻልሁም ።

እርሱ ልዑል አምላክ የልብን መሻት ያውቃልና በሕይወት ዘመኔ ሁሉ የማትረሳን የሕይወት ትዝታ ወደ እገኘሁበት ወደ ቅዱስ ጳውሎስ ከፍተኛ መንፈሳዊ ኮሌጅ በ1995 ዓ.ም በየግሪክ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ለኮሌጁ በሰጠችው የ40 ተማሪዎች ባጀት እኔም ተወዳድሪ እንድገባ ዕድልን አገኘሁ ።

ቅዱስ ጳውሎስ ከፍተኛ መንፈሳዊ ኮሌጅ

ይህ ትምህርት ቤት በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ-ክርስቲያን ከሚገኙት መንፈሳዊ ትምህርት ቤቶች ውስጥ ታላቅ ባለውለታና በርካታ ዓይነት የሚባሉ ሊቃውንትን ያፈራ ትምህርት ቤት ሲሆን በተለይ ባለፉት 15 ዓመታት በኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ-ክርስቲያን ውስጥ የነበረውን የሰባክያን ወንጌል ዕጥረት በማቅለል ረገድ ወደር ያልተገኘለት ትምህርት ቤት ነው ።

ትምህርት ቤቱ በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ዘመነ ፕትርክና ተክፍቶ ሥራውን የጀመረ ሲሆን ዋና ዓላማው ከላይ ለመግለጽ እንደሞከርሁት በቤተ-ክርስቲያኒቱ የነበረውን የወንጌል ሰባክያን በብቁ ሁኔታ በማፍራት ምዕመናንን በወንጌል በማስታጠቅ ምዕመናን ከኑፋቄ ትምህርት እንዲጠበቁ ለማድረግ እንደነበር መረጃዎች ይገልጻሉ ።

ትምህርት ቤቱ ቤተ-ክርስቲያኑ ባለባት የትምህርት ባጀት ዕጥረት ምክንያት ሌሎች እጎት አብያተ-ክርስቲያናት ጭምር በሚያደርጉት ድጋፍ ለዓመታት ሥራው እንዳይቋረጥ ቢያደርግም በመምህራን በኩል ለረጅም ጊዜ ዕጥረቱ እንደነበርና በመምህራን ላይ የሥራ መደራረብ ይታይ እንደነበር በትምህርት ጊዜ የታዘብሁት ነበር ።

ያም ሆኖ ትምህርት ቤቱ በአንዳንድ ጠንካራ የወንጌል ፍቅር በነበራቸው ጥቂት መምህራን ጥረት አንደበተ ርቱዕ ፍቅረ ወንጌል ያደረባቸው ደቀ-መዛሙርትን በማውጣት ረገድ ባለውለታ የሆነ ነው ። በተለይ አንዳንድ ጊዜ ለትምህርት ቤቱ ዲን ሆነው በመሾም ያገለግሉ የነበሩ ሊቃነ ጳጳሳት ለወንጌል በነበራቸው ፍቅር ተማሪዎች በትምህርት ቤቱ ቆይታቸው ፍቅረ ክርስቶስን ተልዕኮ ወንጌልን ፈለገ ሐዋርያትን ጭምር ተምረውና ተለማምደው እንዲመረቁ ከምክርና በክፍል ከሚሰጥ

ትምህርት በተጨማሪ በሕይወት ምስክርነታቸው አብነት ሆነው በመገኘት ለብዙ የቤተ-ክርስቲያኒቱ ልጆች አርአያ የሆኑ ነበሩ ።

የዚህ ትምህርት ቤት ፍሬ የሆኑት ሰባክያን ወንጌል በተመደቡበት አጥቢያና ሥፍራ ምዕመናንን በማሰባሰብ ስለእምነታቸው በቂ ዕውቀት እንዲኖራቸውና በሕይወታቸውም ክርስትናቸው እንደገለጥ በማስተማራቸው ሰው አልባ የነበሩ አጥቢያዎች ጭምር በየዕለቱ በዓለ ትምቀት እስኪመስል ድረስ መልካም ክርስቲያናዊ ተግባርን ፈጽመዋል ።

ስለሆነም ባለፉት 13 ዓመታት በቤተ-ክርስቲያኒቱ የታየው የምዕመናን ወደ ወንጌል ፊታቸውን የማዞር ምክንያት ለዋሰው ብርሃን ብቻውን ብቸኛ ነበር ባንልም ከሌሎች ትምህርት ቤቶች ፍሬዎች ጋር ሲነጻጸር ግን እንደሆነ ደፍረን የምንናገረው ነው ።

ከጨኸት በስተቀር ሙያ ያልነበረንን የቤተ-ክርስቲያን ልጆች ወደ ዚህ ትምህርት ቤት በማስገባት የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አደራ እንድንገነዘበውና ተልዕኮውንም ተረድተን እንድንኖርበት በማድረጉ ታሪካዊቷን ቤተ-ክርስቲያን በቀደመ የወንጌል ታሪኳ ለማስቀጠል እግዚአብሔር የፈቀደው ነበር እላለሁ ።

ሆኖም በጎና መልካም ነገር ባለበት ሁሉ ጸላፊ ሠናይ አይጠፋምና ይህን የደጋግ ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት ድካምና ቀና ሐላብ የሚያስናክል ክፉ ነገር በ1983ና 84 ዓ.ም ተጠንስሶ ቤተ-ክርስቲያኒቱም ሆነች ብጹዓን ሊቃነ ጳጳሳት ባልተገነዘቡትና ባልተረዱበት ክፍተት ጊዜ በተለይም ቤተ-ክርስቲያኒቱ በሀገሪቱ በነበረው የመንግሥት ለውጥ ምክንያት በውስጧም በተከሰተው አለመረጋጋት የፈጠረለትን የሽግግር ጊዜ ተጠቅሞ በመደራጀት የተነሣው ቡድን በመጀመሪያዎቹ የመፈጠሪያ ዕድሜው በርካቶቹን ጭምር በማሳሳት ይንሰራራ ዘንድ ዕድል አግኝቶ አንቱ የተባሉ ጳጳሳትን ሳይቀር ማርኮ ቁልፍ የሆነውን የቤተ-ክርስቲያኑን ሥፍራ ያዘ ።

ይህ ቡድን በመጽሐፉ ውስጥ በዋናነት የምናየው ራሱን « ማኅበረ ቅዱሳን » በማለት የጠራው ሲሆን ታላላቅ ወንጀሎችን የሠራ ባለታሪክ ማኅበር ነው ።

በለንበት ትምህርት ቤቶች በመሸሉክሉክ የፈጠራ ሥራዎቹን በመፈብረክ የዋጋን ምዕመናንን ደረት ሲያስደቃ አክብሮት የተቸረው ይህ ማኅበር አንድም በፍርጋት አንድም ወንጌል በሕይወታቸው ባለመኖሩ ከሕዝቡ በታች የነበሩት ካህናትን በተቀነባበረው ስልቱ ከተቆጣጠረ በኋላ በሀገሪቱ ላይ ያልታሰበውንና ውስብስብ ያለውን ታሪክ ራሱ ጠንስሶ ራሱ ደግሶ ራሱ ተግባራዊ በማድረግ ወንጌል የተናገሩ ክርስቶስን ደጋግመው የጠሩ ሁሉ ማኅበሩ በሚፈጥራቸው ስሞች እየሰየመ ዕገሌ ጴጌንጤ ነው ። ዕገሌ ሙሉ ወንጌል ነው ። ዕገሌ መካነ ኢየሱስ ነው ። በማለት ያለ መሪ ያለ አባት ያገኘውን የዋሕ ሕዝብ ያምስ ጀመር ።

ይህን ያዩና የሰሙ አንዳንድ ሊቃነ ጳጳሳት ላይቀሩ ወንጌል የላቸውም ነበርና በወንጌል ያላገኙትን ክብር በደጋፊ ብዛት ለማግኘት አልያም የዚህ ማኅበር አያያዝ ነግ ለኔም ነው በሚል አጉል ፍርጋት ተጠምደው ተረቱለት ። እናም በፈለገው ጉዳይ እንዳሻው ሲወስን በቅዱስ ሲኖዶስ ትመራለች የምትባለዋ ቤተ-ክርስቲያን ያለ ማኅበሩ ፈቃድ እንዳች ማድረግ እስኪሳናት ድረስ በእጁ ላይ ወደቀች ።

13 ዓመት በቤተ-ክርስቲያኒቱ ቅጥርና ክልል ራሷ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም ባጠመቀቻቸው ስመ ክርስትና በመስጠት ለክርስቶስ በወንጌል ወልጃችኋለሁ በምትላቸው ልጆቿ መካከል የሰው ነፍስ ሲጠፋ አካል ሲጎድል የልጆቿ ንብረት ሲወድም አጥቢያና አጥቢያ ደም ሲቀባባ ሀገረ ሰብከት ከሀገረ ሰብከት ሲዳማ የተከበረችው ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንና ቅዱስ ሲኖዶስ ለመኖራቸው እንኳ ፍንጭ እስከማይገኝ ድረስ ጠፍተው አዲሱ ሲኖዶስ (ማኅበረ ቅዱሳን) በየሀገረ ሰብከቱ በመገኘት የሀገረ ሰብከቶችን ጽ/ቤት ጽ/ቤቱ የሀገረ ሰብከት ሥራ አስኪያጆቹን እንደ

ራሱ ሥራ አስኪያጆች አንዳንዶችን ሊቃነ ጳጳሳትም ተወካዮቹና ተጠሪዎቹ በማድረግ ሲበይንና ሲያስበይን ነበር ።

ይህ ማኅበር ይሠራ በነበረው ክፉ ሥራ ሁኔታውን እንደዛሬው በወንጌል ዳኝተን ባናየውም በትምህርት ቤት የቆይታ ጊዜያችን ባገኘነው ጥቂት ትምህርት ለምን እንዲህ ያደርጋል ? ብለን ለመነጋገር ብንጀምርም ያገኘው ጊዜና ሥልጣን እንኳን በእኛ በርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ላይ ሳይቀር ሊያሳድም ሊያሳምጽ የሚችልበት ጉልበቱ እንደነበር ስለተረዳን ምዕመናን ሲታመሱና በርካታ ወጣቶች ሲሳደዱ ዝም ብለን ነበር ።

ሥልጣኑን በማደላደል ይጠቅሙኛል ወደሚላቸው ወደ ቤተ-ክርስቲያኒቱ የአገልግሎት መስመሮች ፊቱን በማዞር ቀጣይ ድብቅ ዓላመውን ለማስፈጸም ትምህርት ቤቶችን ዋነኛ ዒላማው አድርጎ ተነሣ ። በዚህም ምክንያት የመጀመሪያው ተጠቂ ሰዋስው ብርሃን ከፍተኛ መንፈሳዊ ኮሌጅ ሆነ ።

እኔ በትምህርት ቤቱ ከቆየሁበት ከ1985 እስከ1988 ድረስ ብቻ በትምህርት ቤቱ ውስጥ አለመተማመንና አለመረጋጋትን ለመፍጠር አንደኛ በራሱ የመመልመያ መስፈርት ብቁ ናቸው ያላቸውን ደቀ መዛሙርቱን በትምህርት ቤቱ እንዲገቡና ለማኅበሩ አካሄድ ዕንቅፋት ናቸው የሚላቸውን ሰዎች በመለየት የማሰናከያ ምክንያት ማበጀት ሁለተኛም ለዚሁ ሥራ ሲባል ባሰለጠናቸው ምልምሎቹ የማይደግፉትን ሁሉ መናፍቅ ሆነዋል ተሐድሶ ሆነዋል በማለት ከየትምህርት ቤቱ ለማስወጣት በዝግጅት ላይ ነን እያሉ በሚያስወሩ ሰዎቹ ተማሪዎች እንዲሰጉ በማድረግ ሳይወዱ በግድ የማኅበሩ አባል እንዲሆኑ በማድረግ ትምህርት ቤቱን ማመስ ጀመረ ።

ይህም በትምህርት ቤቱ ላይ ለሚጀምረው ሽብር ፈጠራ ቅድመ ዝግጅት ነበር ። ይህን ቅስቀሳ በገዝብም በተደገፈ ይሠራው እንደነበር

የግብሩ ፈጻሚዎች ዛሬ ለወንጌል እሺ በማለታቸው ገሃዱን አውጥተውታል ። ተማሪዎችን በጽ/ቤቱ እያስጠራ አባል ካልሆኑ ችግር እንደሚደርስባቸው በማስፈራራት ቢያንስ በትምህርት ቤቱ የሚገኙትን ተማሪዎች በመሰለል መሰማራት እንደሚገባቸው በማሰልጠን ተማሪና ተማሪ እንዳይተማመን ላቅ ያለ አስተዋጽኦ እድርጓል።

በውጮቹ ኢትዮጵያውያን « ቲሬረበት » በለዋሰው ብርሃን ተማሪዎች ዘንድ « ቫይረስ » በሀገር ውስጥ በተሰደዱት የቤተ-ክርስቲያኒቱ ልጆች ደግሞ « ጺም የሌለው አልቃኢዳ » እየተባለ የሚታወቀው ይህ ማኅበር እኔ በትምህርት ቤት በነበርሁበት ጊዜም ይህን የሽብር ፈጠራ ሥራውን በመጠቀም ለበርካታ ተማሪዎች ከትምህርት ቤት መታገድና በእንዳንዶችም ዘንድ የምረቃ ጊዜያቸው መራዘም ምክንያት ነበር ፤

እንግዲህ አዲሱ ሲኖዶስ (ማ.ት) በትምህርት ቤቱ ላይ ለክስ ካዘጋጃቸው ሰዎችና ለአሠራራ አያመቹንም ብሎ በዲላማው ውስጥ ካስገባቸው ደቀ-መዛሙርት አንዱ ሆኜ ነበርና ከትምህርት ባሻገር በማገልገልባቸው አጥቢያዎች ምልምሎችን በመላክ በሚያሰባስባቸው የፈጠራ መረጃዎቹ ተሐድሶ ነው ጴጌ ነው የሚለውን ዘመቻ በመጀመር በትምህርቱ ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ አሳደረ በመጨረሻም እንዳልመረቅና ጉዳዩ ተወሳሰደ ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት በሚገኙበት ጉባኤ እንዲታይ ተደረገ ።

ማኅበሩ አባላቶቹ እያለ የሚይዛቸውን ሰዎችን የዓላማ ጠበቃና የምሥጢር ገለጣ በሚያካሂድበት በደብረ ዘይቱ ካምፑ የማልገባና የማልቀበለው መሆኑን በመረዳቱ ብዙ ገንዘብ በማፍሰስ በግል ኑሮ የሳይቀር ሰላዮችን በማሰለፍ አባላቶቹንም በመላክ ምክንያት ይፈልግብኝ ጀመር ። እኔም እጅግ በመማረሬ ለማን አቤት እንደሚባል እንኳ ግራ የተጋባዝነት ስለነበር ጉዳዩ በቅዱስ ሲኖዶስ አካባቢ መድረሱ ደስ አለኝ ።

እናም እግዚአብሔር መልካም ምላሽን ከአባቶቹ አገኛለሁ የሚለው ተስፋየ ተነሣሣ ::

በመጽሐፉ በውስጥ ገጾች በሰፊው እንደምገልጸው ወደ አባቶቹ የመቅረቢያየ ቀን እስኪደርስ ተቻኩየ በጊዜው ከእኔ ጋር ተከሶ የነበረው ሌላው ደቀ መዝሙር በአንድነት ቀኗን ስንጠብቅ የተባለው ቀን ደረሰና ቀረብሁ ::

በሕይወቴ የማልረሳው ታላቁ ቀን

(ከነሐሴ 3 - ነሐሴ 5 1990)

ሐዋርያው ጳውሎስ « አንዳንዶች የራሳቸውን ይፈልጋሉ የክርስቶስን ግን አይደለም » እንዳለው በጊዜው ጉዳዩን ለመከታተል የተሰየሙት ሁሉ ወንጌል ያልነካውን ማንነታቸውን ገለጡት :: በአባቶቹ አፈርሁ ከጥቂቶችም በስተቀር የጌታችን የመድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህናትነትና አማላጅነት እንግዳቸው ሆነ የቅዱሳን አማላጅነት እንደሌለ ከሚናገረው ከወደሴ ማርያም መጽሐፍ እነሡ /ልመናስ ስንኳን በእርሷ በጻድቃን ሰማዕታትም የለባቸውም / (ሰዓሊ ለነ ቅድስት ትርጓሜ) እናም በተጠየቅሁት ሁሉ እንደ እግዚአብሔር ቃል መለስሁ እግዚአብሔርም ረዳኝ ::

እናም ቤተ-ክርስቲያን አባት የላትም አልያም ቢኖሩም ለዚህ ዓለም ተሸንፈዋል አልሁ :: አንዱም እንኳ ወንጌል እንዲህ ይላል ሊሉ አልደፈሩም :: ማኅበረ ቅዱሳን የከሰሰኝም በከንቱ እንደሆነና መረጃ እንደሌለው አለኝ ቢል እንደ ወንጌል በሆነ እንዳይደለ የእኔም ትምህርት ከኦርቶዶክሳውያን መምህራን የተገኘ እንጂ ከየትም የተቀዳ እንዳይደለ ተናገርሁ እናም በአባቶቹ አፈርሁ ::

ሁሉም ለማግበረ ቅዱሳን ወገን ሆኑ ለመሆኑ እንደ ቀደመችው ቤተ-ክርስቲያን አባቶች ለወንጌል ማድላት ለእኒህኛዎቹ ተከልክለው ይሆንን ? እናም አባቶች ሁሉ ዝም አሉ ማግበሩም ተሳካላት ተሰደድን : ተሰደድን ::

ለመሆኑ ሓዋርያው ያለውን አያውቁትምን « መንፈስ ቀዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርጎ ለሾመባት ለእግዚአብሔር ቤተ-ክርስቲያን ለመንጋውና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ » የተባሉ አይደሉምን ? በእርግጥ ቅዱስ ፓትርያርኩ ሁኔታውን አይተው የሚያስወግዝ የሃይማኖት ሕጻጽ እንደሌለን ተረድተው በቤተ-ክርስቲያናችን ሥርዓት እኔ ቀኖና አስጣቸዋለሁ ብለው በቅዱስነታቸው ትዕዛዝ በደብረ ሊባኖስ የጸሎት ጊዜ ተሰጠን ::

ግና አባቶች የተባሉት የተቀመጡት ለስሙ እንጂ መንፈስ ቅዱስ እንደሾማቸው አልነበረምና ማግበረ ቅዱሳን መንግሥት ባለበት ሀገር እኒንና አብሮኝ የነበረውን ጓደኛየን በሞትና በሞት መካከል አድርሰው ጣሉን ::

የተከበረው የሊቃነ ጳጳሳት ጉባኤም ከእኛ ከሚቶቹ ይልቅ ሕለውናቸውንን የሚያናጋው ማግበረ ቅዱሳን ስለነበር ለምን እንዴት የሚለውን ጥያቄ ለመጠየቅ ጊዜም ፍላጎትም አልነበረውም :: ዳሩ እንኳን እኛ ሁለት ሰው ቀርቶ በ1986 በድሬዳዋና በሐረር ቁጥሩ 1000 ያሳነለ ወጣት በማግበሩ የተቀናጀ የጥፋት ሥራ አካለ ጎደሉ ሲሆንና አንድ ሰው በሞት ሲለይ የድርጊቱን ዋና አቀነባባሪ የእምነት ጀግና በማለት ጽጽብና ሲሸልም ቅርም ያለው አይመስል ::

ለሀገር ለወገን በተለይም ለቅድስት ቤተ-ክርስቲያን አሳፋሪ የነበረው የጳጳሳት ጉባኤ እኒና በወቅቱ አብሮኝ የነበረው የሰዋስወ ብርሃን የሐዲስ ኪዳን መምህር ስለ እምነታችን ስንጠየቅ ጥያቄና ኑፋቄ አምጥታችኋል ተብሎ የተነገረን ትምህርት በነገረ መለኮት ጉዳይ ወይም በነገረ ሥጋዊው የክርስትና ትምህርት ሳይሆን የቅዱሳን አማላጅነት ትቀበላላችሁ ወይስ

አትቀበሉም ? ጴጌዎች ይሻላሉ ብላችኋል ወይስ አላላችሁም ? ለመስቀል ስግደት ይገባል ወይስ አይገባም ? በሚል እንቶ ፈንቶ ጉዳይ መሆኑ ቤተ-ክርስቲያናችን የደረሰችበትን ውድቀት ቁልጭ አድርጎ የሚያሳይ ነበር ::

በመሠረቱ የእውነተኛይቱ የክርስቶስ ቤተ-ክርስቲያንና የዚችን ቤተ-ክርስቲያን ዓላማና ተልዕኮ ይዛ የተተከለችው ጥንታዊቷ የኢትዮጵያ ቤተ-ክርስቲያንም የእምነት ሕጻጽ ነው በማለት ሊቃውንቶቿንና መምህራናቿን ለጉባኤ የሚያሰባስባቸው በትምህርተ ሥላሴ የአንድነትና የሦስትነቱ ምሥጢር ሲፋለስ በምሥጢረ ሥጋዊውም የቃል በተዋሕዶ ከቅድስት ድንግል በነሣው ሥጋ መገኘቱን የሚያጠፋ በነገረ መንፈስ ቅዱስም ህልውናውን በመካድ ወይም ከአብና ከወልድ አሳንሶ ሲጠራ እንዲሁም በክርስቶስ ዳግም ምጽአትና በመጨረሻው የሕያዋንና የሙታን ፍርድ በሥርዓተ ቤተ-ክርስቲያንም በኩል ክቡሩን የክርስቶስ ሥጋና ደም ያካፋ የማትደገመዋንና በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም የምትፈጸመዋን አንዲትን ጥምቀት ትደጋገም ዘንድ ቢያስተምር ወይም ቢያደርጋት ደጋጉ ወንጌላውያን አባቶች ቢቻል መክረው ካልተቻለም አውግዘው ይለዩት ነበር ::

ይህን ለመረዳት ከቀደመችው ቤተ-ክርስቲያን ታሪክ ቀንጭቦ ማየት ይገባል :: የኒቅያው ቢሆን የኤፌሶን በጊዜው ተነሡ የተባሉትን መናፍቃን የመረመሩ አባቶች በመጀመሪያ የመናፍቁን ማንነት መናፍቁ ያስነሣውንት ትምህርት በመመርመር ምላሸቸውም የቤተ-ክርስቲያን የነገር ሁሉ መዳኛዋ በሆነው በመጽሐፍ ቅዱስ መመሪያነት ይዳኙ እንደነበር « ሃይማኖተ አበውኝ » ዋቢ አደርጋለሁ ::

ዛሬ በቤተ-ክርስቲያናችን ያለው ግን ለማኅበረ ቅዱሳን ያልተመቼ ሁሉ መናፍቅ ነው ተብሎ ስለሚቆጠር በገንዘብ ሥጦታው ሆነ በየዕለቱ ለአባቶች በሚያቀርበው ሥጦታ ተጠልፈው የወደቁት አባቶቻችን ቤተ-

ክርስቲያን (ሕንጻ (ያልተሳለመ መናፍቅ ነው ረቡዕ ዕለት ድንገት ሻይ የጠጣ መናፍቅ ነው እያለ ሲያቀርብላቸው ባይፈርዱ ወዮላቸው ነውና ተው ይህ የሃይማኖት ሕጻጽ ሳይሆን ሥርዓት ነው ብሎ መናገር እንኳ እስከማይችሉ ድረስ በመታሠራቸው በቤተ-ክርስቲያኔ እንዳላገለግል ሆኖ ለሁ ::

እንዲያውም እንደ ማኅበረ ቅዱሳን እኔም የአመጽ ተግባር ባለመፈጸሜና ዝም ብዩ የእግዚአብሔርን ቀን በመጠበቂ ጽጌ መናፍቅ ነው እያሉ የደረሰባቸውን ችግር ሁሉ ለማብረጃ ለመጠቀም በመሞከራቸው ጉዳዩን ሕዝብ ያውቀው ዘንድ በጊዜው የነበረውንና ዛሬ እማይወጣው ችግር ውስጥ ተዘርቆ የሚገኘውን ማኅበረ ቅዱሳን ምንነቱን ትምህርቱንና ጉዳጉዱን ለማሳወቅ ተገድጿለሁ ::

ዛሬ ቤተ-ክርስቲያኒቱ እየተዳደረች ያለችው በቅዱስ ሲኖዶስ ነው ለማለት የማይቻልበት ደረጃ ላይ እንገኛለን :: ለምሳሌ ማኅበሩ ስምዓ ጽድቅና ሐመር በተሰኙ የክፋት ልሳኖቹ ያሻውን በመጻፍ ቤተ-ክርስቲያኒቱን ወክሎ ሲናገር ይታያል ::

ቤተ-ክርስቲያኖችን በዓለም አቀፍ ደረጃ በእምነት አቋም ልዩነት በሌላቸውና ልዩነታቸው በሥርዓት በባሕል የሆኑ ክርስቲያኖች በኅብረት ተቀምጠው ስለ ወንጌል ጉዳይ እየተነጋገሩ ባሉበት ዘመን ሀገር በቀሉ አጋንንት ማኅበረ ቅዱሳን ግን ቤተ-ክርስቲያኒቱን በሀገሪቱ ውስጥ በሚገኙ ሆነ በዓለም አቀፍ ደረጃ በሚገኙ አብያተ-ክርስቲያኖት ዘንድ ትዝብት ላይ የጣለውን የጠብ ጦማር በመጣፍ አሳፋሪ ተግባር ፈጽሞ ነበር ::

በተለይ በፖለቲካና በአንዳንድ አስተዳደራዊ ችግሮች በተፈጠረው ክፍተት በአሜሪካና በአዲስ አበባ ቤተ-ክህነት ንትርክ ተለያይተው የሚገኙ ትን የአንድ ቤተ-ክርስቲያን አባቶች ግጭት በማፋፋምም ረገድ ከፍተኛ ሚና ተጫውቶ ነበር ::

በማኅበሩ የጥፋት በትር እየተደበደቡ በእናት ቤተ-ክርስቲያናቸው ማገልገል ያልቻሉ አንዳንድ አገልጋዮች በተፈጠረላቸው መልካም አጋጣሚ ተጠቅመው ወደ ውጪ በመሄድ አገልግሎት መጀመራቸው በውጪ ባሉ ኢትዮጵያውያን ዘንድ የተሰመደ የመከፋፈል ሥራውን እንደሚያደናቅፉት በመረዳቱ « ካልበላሁት ጭሬ እደፋዋለሁ » እንዳሉቸው ዶሮ ከተቻለ በዲፕሎማሲው መንገድ ካልሆነ በሽብር ፈጠራው ዓላማውን ማስፈጸም የቆመለት ስለሆነ ከብዙ ዲፕሎማሲያዊ ሙከራዎች በኋላ እንዳልተሳካለት ሲረዳ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ-ክርስቲያን እንኳ ምንም አስተያየት ባልሰጠችበት የቀሲስ መላኩ ባወቀን የክህነት ሥርዓትና ክህነቱን ስለሰጡት ሊቀ ጳጳስ በድፍረት ሊቀ ጳጳሱ መናፍቅ ናቸው በሚል ገለጣ ውሳኔ አስተላልፎ ነበር ::

ማኅበረ ቅዱሳን ክፍቱን አግኝቶታል የሚባለውን የቅዱስ ሲኖዶስ በር እንዳሸው ሲከፍተውና ሲዘጋው ድፍን 11 ዓመት ሞልቶታል : ማን ነህ ? ማን ሾመህ ? ማንስ ስልጣን ሰጠህ ? ብሎ የሚጠይቀው ሰው ባለማግኘቱ በተመቻቸለት የቤተክርስቲያኒቱ ስምና ታክ ተጠልሎ ቅድስት ቤተክርስቲያን ማግኘት የሚገባትን በሚሊዩን የሚቆጠር ገንዘብ ወደ ግል ካዘናው በማስገባት የ21ኛውን ክፍለ ዘመን ሳይንስ « ገንዘብ ይርህ ሁሉን ትገዛለህ » የሚለውን ተጠቅሞ ሕንጻ ቤትና ቦታ መግዛት አይደለም የሃይማኖት አባት ጭምር መግዛት መቻሉን አረጋግጦልናል ::

ማኅበሩ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ-ክርስቲያን የሰጠት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ ሥር እንደሆነ ለሽፋን ይጠቀም እንጂ የቅዱስ ሲኖዶስ ባላሥልጣን እንደሆነ ተረጋግጧል :: በኤድስ ምክንያት በገዳማትና በቅርስ ምክንያት ከዓለም አቀፍ ድርጅት የሚያገኛቸው ገንዘቦች በእርግጥ የሰጠት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ ነው ?

ማንም ማኅበረ ቅዱሳንን ሊያውቀው አይችልም ደብረ ዘይት ማሰልጠኛ ካንቡ እስካልገባ ድረስ :: እኔ ግን ፊት ለፊት ልጋፈጠው

ማንነቱን ላጋልጠው አባቶቹን ላነቃቸው ምዕመናንን ላላውቃቸው ጨካኝ ተነሣህ ። እንደጀመሩኝ እስኪጨርሱኝ ድረስ ልጋፈጣቸው ተነሣህ ። ማኅበረ ቅዱሳን የቤተ-ክርስቲያን ጠንቅ ነው ።

ብዙዎች የዩኒቨርሲቲና የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ተማሪዎች የመንግሥት ሠራተኞች እንዲገነዘቡት የምሻው ቤተ-ክርስቲያንን መውደድ ማለት ዕውር ድንበርን መጓዝ ሳይሆን እምነትን ጠንቅቆ ሥርዓትን አውቆ መንገድን ለይቶ እንደሆነ ነው ። መንፈስን ሁሉ መርምሩ የተሻለውን ያዙ ይላል እንጂ መጽሐፍ ለሁሉም ነገር ጆሮዎቻችሁን ድፈኑ አላለም ።

ስለሆነም አርቶዶክስ ተዋሕዶ አባቶች ቅዱሳን እመቤታችን በሚል ሽፋን ራሳችንን ለፍርድ ከማዘጋጀት ይልቅ የሐዋርያት እምነት የቱ ነው ? ቅዱሳን ነቢያት የተናገሩት የቱ ነው ? እነሱን የተኳቸውስ ያስተላለፉት የቱ ነው ? ለመሆኑ ማረጋገጫውና መመዘኛው ምንድን ነው ? በማለት መርምሮ መቀበልን ኑፋቄ አድርጎ በመቁጠር አዕምሯችንን ለከፋት በማስገዛት ሃይማኖተኛ መምሰል ትርፋ ቁጭት ብቻ ይሆናል ።

ስለሆነም በማኅበረ ቅዱሳንም ሆነ በመሰሎቹ የተሰበከላችሁን የጥፋት ወንጌል በቅዱስ ወንጌል መመዘንና የሕይወትን ዕድል ማስተካከል ትችሉ ዘንድ የማኅበራችሁን ትምህርትም ለመቃኘት ሞክራለሁና በእርጋታ ተመልከቱት ።

የተከበራችሁ አገባቢዎቼ ይህ መጽሐፍ የሥነ ጽሑፍን ሕግና ሳይንስ ተከትሎ የተጻፈ አይደለም ሆኖም እውነት የሆነውንና በጊዜው የተደረገውን እውነት ስዕላዊ በሆነ መንገድ ማሳየት ሲሆን በተጨማሪ ጳጳሳትም ሆነ ቤተ-ክህነትን በማሳሳት ቤተ-ክርስቲያኒቱ ወደአልተጠበቀ ሁኔታ እንድትገባ እያደረገ ስላለውም ማኅበር ትንሽ ለማለት የሞከረ ነው ።

በጸሐፍት መመዘኛ አትመዝነት በነገሩ እውነተኛነት ብቻ ተመልክቷልኝ
እንጂ ።

በግፍ ተሰዳጁ

ዲያቆን ጽጌ ሥጦታው

ዛሬም ነፍሴንና ሥጋዋን እስኪለዩ ድረስ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ-
ክርስቲያን ልጅና የክርስቶስ የክብሩ ወንጌል አገልጋይ ነኝ ።

ክፍል አንድ

እኔና የሊቃውንት ጉባዔው

የጥያቄው ቅድመ ዝግጅት

ሊቃውንት ጉባዔ የሚባለው አካል በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በአገር ውስጥም ሆነ በውጭ አገር ለምትገኘው ቤተ ክርስቲያናችን በውስጧ የስሕተት ትምህርት እንዳይገባ ምዕመናንንም እንዳይጎዳ መጠበቅና በጽሑፍም ሆነ በቃል የሚመጣን ማናቸውንም ከንቱ ትምህርት መከላከል የሚችል ነው ። እንዲያውም በሃይማኖት ጉዳይ ከሲኖዶስ በላይ ሆኖ የሚወሰን አድራጊ ፈጣሪ መልዕልተ ፍጡራን መትሕተ ፈጣሪ ማለትም ከፍጡራን በላይ ከፈጣሪ በታች ነው ማለት ይቻላል ።

ይህ ብቻም አይደለም ራሱ ጤናማ ትምህርትን በማስተማር ብቁ ክርስቲያናችን ማፍራትም ግዴታው ነው ። ሊቃውንት ጉባዔው ይሁን ያለውና ያመነበት ማናቸውም ትምህርትና ጽሑፍ ሁሉ አገልግሎት እንዲሰጥ ይፈቀዳል ። ነገር ግን ሊቃውንት ጉባዔ ተብየው ራሱ ሌላ ሊቃውንት ጉባዔ የሚያስፈልገውና አለ ተብሎ እምነት የማይጣልበት ሊፈተሽ የሚገባው ሆኖ አግኝቶታል ። ሊቃውንት ጉባዔ እንደመሆኑ መጠን ለማንኛውም ጠያቂ ግለሰብ እና ኅብረተ-ሰብ እ በሩ ክፍት መሆን ግዴታው ነው ።

ለሚጠየቀው ጥያቄም ቅዱሳት መጻሕፍትን አገላብጦ የጥንት አበውን ዋቢ አድርጎ በቀና ልቡና በተሰበረ መንፈስ በፍቅር ያለቁጣ መልስ መስጠት የግድ ይጠበቅበታል ።

ሰለሁሱም ነገር ሊቃውንት ጉባዔው ከእርሱ በላይ ውሳኔ ሰጪ የለምና እግዚአብሔርን በመፍራት መንፈስ ቅዱስን በማዳመጥ እንደ እግዚአብሔር ቃል በመመዘን እኛና መንፈስ ቅዱስ ወስነናል በማለት ነገርን ሁሉ ለባለቤቱ ሊሰጡ ይገባቸዋል ። ምናልባት ይህን የበላይነት ለሊቃውንት ጉባዔው ስንሰጥ ቅዱስ ሊናደስ ደግሞ ከብራችንና ሥልጣናችንን ተቀማን እንዳይል ሊቃውንት ጉባዔው መጻሕፍትን በመመርመር ብቻ የተወሰነ ነውና አገባቢ ጥንቃቄ እንዲያደርግ ይጠየቃል ።

በተከበረችው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለው የተከበረው ሊቃውንት ጉባዔ ብዛት ሰባት መሆኑ « ብዙ ቢወልዱ ብዙ ነው ጉዳ ፣ ከተባረከ ይበቃል አንዱ » እንደሚባለው ሳይሆን አይቀርም እንጂ በጣም እነስተኞች ናቸው ። የአይሁድ ሸንጎ የሚባለውና የጸሐፍት ፈሪሳውያን ግሩፕ ቅዱሳት መጻሕፍትን በመመርመር በማጣራትና በማባዛት ይሠራ የነበረው የአገልጋይ ብዛት ወደሰባ ይጠጋ ነበር ። የነሱስ መብዛት ጥራት ያለው ሰው ስላጡ በብዛትና ቊጥር ለመሸፈን ፈልገው ይሆን ?

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ-ክርስቲያን ውስጥ በተነሣው የሰባክያን ወንጌልና የማኅበረ ቅዱሳን ግጭት “ተሐድሶ ናችሁ” ተብለው ክስ የተመሠረተባቸው ተከላሾች ክስ መሥራቹ ማኅበረ ቅዱሳን አለኝ ያለውን መረጃ ሁሉ በማስባሰብ ለሊቃውንት ጉባዔው ካቀረበ በኋላ ተከላሾች በግንባር እንዲቀርቡ በሊቃውንት ጉባዔው በኩል ጥሪ ተደርጎባቸው ጥያቄና መልሱ ተካሂዷል።

አንድ ሌላ ጽሑፍ ይህን ጉዳይ አስመልክቶ የሚከተለውን ጽፏል “ በሊቃውንት ጉባዔውና በመምህር ጽጌ ስጦታው መካከል የነበረው ጥያቄና መልስ ክርክር” ይልና “ጉዳዩ ሊነሣ የቻለበት ዓቢይ ምክንያት ማኅበረ ቅዱሳን የተባለው በኢ/አ/ተ/ቤ/ክርስቲያን ውስጥ የሚንቀሳቀሰው ድርጅት የቅዱስ መጽሐፍ ሐሳብና እውነታ ሳይገባው እውነትነት በሌለው ታሪክ ላይ በመደገፍ በቤተ ክርስቲያኒቱ የኮሌጅ ትምህርቶች ተመርቀው ሕዝባቸውን በቅንነት ለማገልገል የቆሙትን

ደቀመዛሙርት በራሱ የግል ጋዜጣ ስምና ቦታ በመጥቀስ መናፍቃን ብሎ ሊሕዝብ ካስነበበ በኋላ ነው ።

ይኸው ማንበዚ ቅዱሳን የተባለው ከሳሽ ድርጅት ጉዳዩን ለአቡነ ጳውሎስ በማስረዳት በትክክል መናፍቃን ናቸው ካለ በኋላ ጉዳዩ በአስቸኳይ በሊቃውንት ተጣርቶና ተመርምሮ እንዲቀርብ ፓትርያርኩ ትዕዛዝ አስተላለፉ፤ ተከሳሾችም በበኩላቸው ባገኙት አጋጣሚ ሁሉ ያስተማሩት ትምህርት ከቤተ-ክርስቲያኒቱ አስተምህሮ ውጭ አለመሆኑን ለማስረዳት ወደተሰየመው የሊቃውንት ጉባዔ ቀርበዋል ፡

የተሰየሙት የሊቃውንት ጉባዔ ብዛትና ስም ዝርዝር

በሊቃውንትነት ከተሰየሙት መካከል ምናልባትም በአገራችን ውስጥ ከሚገኙት ታላላቅ ሊቃውንት በአመለካከት ዘመጸሕፍት እውቀት ከሁሉም የተሻሉና የበቁ እንደሆኑ ተደርጎ የታመነባቸው ናቸው ።

እነዚህም፦

❖ ብፁዕ አቡነ መቃርዮስ	ሰብሳቢ
❖ መልአክ ታቦር ተሾመ ዘሪሁን	ምክትል ሰብሳቢ
❖ መሪ ጌታ ተስፋ ጥሩነህ	ጸሐፊ
❖ ሊቀ ካህናት ክንፈ ገብርኤል አልታየ	አባል
❖ መጋቤ ብሉይ ሰይፈ ሥላሴ	አባል
❖ ሊቀ ካህናት ራደ አስረስ	አባል
❖ ንቡረ ዕድ ኃይለ ልዑል ወልደ-ገሪማ	አባል ናቸው።

እነዚህም የየራሳቸው ታሪክና መመዘኛ ያላቸው ስለሆነ ወደ ዝርዝር ነገራችን ከመግባታችን በፊት ስለእነርሱ ጥቂት መናገሩ የሊቃውንት ጉባዔው ማንነት ለሕዝቡ ግልጽ ይሆናል ብለን ተስፋ እናደርጋለን።

ብፁዕ አቡነ መቃርዮስ

(ትውልድ አገር ትግራይ)

ብፁዕ አቡነ መቃርዮስ ከ1973 ዓ.ም. ጀምሮ በሚገባ አውቃቸዋለሁ ። ብፁዕነታቸው የጉጃም ሀገረ ስብከት ሊቀ-ጳጳስ ሆነው በትጋትና በብቃት አገልግሎታቸውን ሲወጡ ቆይተዋል ። በዚሁ ቆይታቸው መጽሐፈ « ገነትና መንገድ ሰማይ » የተባሉ መጻሕፍትን ጽፈው ሲያከፋፍሉ ነበር ። ዲቂናና ቅስና ስንቀበል እነዚህን መጻሕፍት ሸልመውናል ። ባለቅኔውም ይህን አስመልክቶ፡-

“ዲያቆናይ አዳም እመ ያመጽእ ሥልጣን ሕይወት ዕውቀት

እምነ ፈጣሪ ጳጳስ መጽሐፈ ገነት ተወህበ” ብሏል።

ብፁዕነታቸው በጉጃም ክፍለ ሀገር በዓላት ማክበር፣ ዝክር መዘከር፣ ፍታት ማስፈታት ስንፍና ነው ጌታችንም በምድር በነበረበት ጊዜ እጅ ለሌላቸው እጅ፣ እግር ለሌላቸው እግር፣ ዓይን ለሌላቸው ዓይን እየሰጠ ይፈውስ የነበረው ሥራ ፈትነትን ለማጥፋትና ከልመና ነጻ እንዲወጡ ሠርተው እንዲበሉ ለማድረግ ነው በማለት የተራማጅነት ስብከት ያካሂዱ ነበር።

ይህን ያዳመጠ ጉጃሜ ሁሉ “መቃርዮስ” የሚለውን ስማቸውን በመቀየር “መጣ አርዮስ” ብሏቸዋል። ብፁዕነታቸው ደብረ ገነት

መድኃኔዓለም ገዳምም 42,000 ብር ለእርዳታ ይዘው ከመጡ በኋላ 'እንግዲህ ሚካኤል፣ ገብርኤል፣ ጊዮርጊስ፣ ተክለ ሃይማኖት፣ መድኃኔዓለም እያላችሁ ሥራ ፈቶች እትሁኑ' በማለት አስተምረውናል። እኛም መናፍቅ ስለመሰሉን 'ጊዮርጊስን ከምንሽር እግራችን ቢቆረጥ ይቸለናል' ብለን ካመጡት ብር ጋር መልሰን ሰደድናቸው። እርሳቸው ግን ቅሬታ ስላደረባቸው ገዳሙን ለመበቀል አንድ ትልቅ ስሕተት ፈጸሙ በአንድ መነኩሴ አማካይነት ለገዳሙ ለመድኃኔዓለም ሌላ ተጨማሪ ኪዳን ምህረት ታቦት እንዲሰጡን ጠይቀን ከላክነው መነኩሴ ጋር በመመሳጠር ታቦቱን ለገዳሙ ሳይሆን ለላክነው ግለሰብ ለራሱ በመስጠት ገዳሙን ካዱት።

እኛም በፍርድ ቤት በኩል በመጠየቅ ክስ መሥርተን የደብረ ማርቆስ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ከአንድ ዓመት በኋላ ታቦቱ የገዳሙ እንደሆነና እርሳቸው እንደተሳሳቱ ገዳሙ ባቀረበው መረጃ ከመረታታቸውም በላይ ለአንድ ዓመት እንዲታሰሩ ተፈረደባቸው። ብፁዕነታቸው ይህን በሰሙበት ሌሊት አገር ለቀው ጠፉ፣ ጉዳዩ በዚህ አበቃ። ብፁዕነታቸው ወደ መቀሌ በመዛወርም በዚያ ሲያገለግሉ ከፍተኛ ፈተና ስለገጠማቸው የአዲስ አበባ ሀገረ ሰብከት ሊቀጳጳስ ሆነው እንዲሠሩ ተወሰኑላቸው፤ አሁን ግን የሊቃውንት ጉባዔ ሰብሳቢ ሆነው እንዲሠሩ ታዝዘው እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ ይሠሩ ነበር።

ብፁዕነታቸው በቅርብ ስለማውቃቸው ቀልጣፋና ተራማጅ ነበሩ ወቅቱ የደርግ ሶሻሊዝም አመራር ስለነበር ለአገልግሎታቸው የተመቻቸላቸው ይመስላቸው ነበር። ለበዓላት፣ ለሃይማኖት ሥርዓት ትኩረት እንድንሰጥ አይገፋፋንም ነበር እንዲያውም የማርያም በዓላትን ለመሥራት የማይቻልና በውግዘት የተላለፈ በመሆኑ እንድንሽር አይፈቀድልንም ስንላቸው አንድ ጳጳስ ያወገዘውን 30 ካህናት ይሽሩታል በማለት ያደፋፍሩን ነበር። እንደ እርሳቸው አባባል አባ ሚካኤል፣ አባ

ገብርኤል የተባሉ ጳጳሳት ያወገዙትን እኛ መሻር እንችላለን ማለታቸው ነበር። ብዕራ አቡነ መቃርዮስ በእሁኑ ሰዓት በዚህ አቋማቸው የሉም ሸሽተዋል፤ አፈግፍገዋል፤ ወደፊትም በተነሡት ውይይቶች እንደምንመለከተው እርሳቸው የፍርሃት አቋም እንደያዙ ነው የምንረዳው።

መልአክ ታቦር ተሾመ ዘሪሁን (ትውልድ አገር ጉንደር)

እኒህ ሰው በሀገር ውስጥ ትምህርት ማለትም በያሬዳዊ ዜማና በግዕዝ ቋንቋ በመማር ብዙም አልገፉም ነገር ግን በውጭው ዓለም በትምህርትና በሥራ ለብዙ ጊዜ በመቆየታቸው የአእምሮም ሆነ የተሐድሶ ለውጥ ያመጡ ሰው ናቸው ። መልአክ ታቦር ተሾመ ፈሪ በመሆናቸው አስተማማኝ አቋም አይታይባቸውም እንጂ በታማኝነት ክልቡ ሊማር ለተጠጋቸው ሰው ብዙ ሊያስተምሩ የሚችሉ ሰው ናቸው ።

እኔ የደብረ አሚን ተክለ ሃይማኖት ቤተ-ክርስቲያን (መርካቶ) የሰንበት ትምህርት ቤት አስተማሪ በነበርኩበት ሰዓት ጌጡ ዋለ የተባለ ጓደኛዬ ካለሁበት ድረስ በመምጣት “ከቶሊክ ኦርቶዶክስ ፕሮቴስታንት እነዚህ ሦስቱ ሃይማኖቶች በጥቃቅን ጉዳዮች ላይ ይለያዩ እንጂ በመሠረታዊ ጉዳዮች ፍጹም አንድ ናቸው።” ብለው መልአክ ታቦር ተሾመ አስተምረውኛል አንተም ከዚህ ሊቅ ሄደህ እንድትማር እጋብዝሃለሁ በማለት እንደገፋፋኝ አውቃለሁ። ሌላም ለሌሎች ጓደኞቼ ስለ ክርስቶስ አማላጅነት ያስተማሩት አለ። እኔንም እንኳ “ያልኸው ሁሉ እውነት ነው ነገር ግን ይህ ሕዝብ ስላልተማረ ይጉዳሃልና እንዲያው በደፈናው ይቅርታ ጠይቅ» ብለውኛል።

እንግዲህ እኒህ ሰው በውጫዊ ሰውነታቸው እንጂ ውስጣዊ ማንነታቸው ከእኛ እንዳልሆኑ በግልጽ ይታያል። መልአከ ታቦር የማንንም ሃይማኖት የሚቀበሉ ግን እንደጊዜው የሆኑ አባት ናቸው በእርሳቸው ዙሪያ ብዙ የምናገኘው ነበረኝ ግን እንክርዳሩን ስንትል ስንዴው እንዳይጎዳብኝ በዚሁ አልፈዋለሁ ምክንያቱም ብዙ ጓደኞቼ አብረው ይወቀሱብኛልና ።

መሪጌታ ተስፋ ጥሩነህ (ትውልድ አገር ጉንደር)

እኒህ ሰው የዜማ ሰው እንደሆኑ ቢነገርም በየትኛው ዜማ ቤት፣ ከየትኛው መምህር እንደተማሩና የት እንዳስተማሩ በግልጽ የታወቀ ነገር የለም ። የግዕዝ ቋንቋን እንደሚያውቁ በትንሣኤ ግዕዝ መጽሐፍ ተረድቻለሁ ። ሊቃውንት ጉባዔ ውስጥ ሳያቸው በጣም ገረመኝ፤ ምክንያቱም ብሉያትን ወይስ ሐዲሳትን እንደተማሩ የሚታወቅ ነገር ስለሌለ ነው በዚያውም ላይ የዜማ መምህር በሃይማኖት ጉዳይ ላይ ጣልቃ ሊገባና ሊወስን አይችልምና ። 'ዜና መዋዕሊሁ ለአባ ጳውሎስ' የተባለ መጽሐፍ የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘእክሱም ወዕጪጌ ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት የሕይወት ታሪክ የጸፉ ሰው ናቸው።

እኒህ ሰው ትንሣኤ ግዕዝ በተባለ መጽሔት ስለ ግዕዝና አማርኛ ቋንቋዎች አንድነትና ልዩነት በተደረገ ውይይት ከመጋቢ ብሉይ ሠይፈ ሥላሴ ጋር በመሆን ግዕዝ ብቸኛ ቋንቋ መሆን ይችላል በማለት የግዕዝ ቃውም / ጠበቃ / ሆነው ነበር ። ጎንደራዎች ባለዜማዎች ናቸውና ዜማ አዋቂ ቢሆኑም የኑፋቂን ትምህርት መመርመርና መለየት ግን የእርሳቸው ድርሻ አይደለም አልነበረምም ።

ሊቀ ካህናት ክንፈ ገብርኤል አልታየ

(ትውልድ አገር ሸዋ)

ሊቀ ካህናት ክንፈ ገብርኤል አሁን ለተቀመጡበት ሥልጣን የሚያበቃ ዕውቀት እንደሌላቸው ግልጥ ነው ሆኖም መጠነኛ የግዕዝ ቋንቋና ተንሥኦ ጸልዩ ማለት ይሞክሩ ይሆናል ። እኒህ ሰው በቅዱስ ጳውሎስ ከፍተኛ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት የሥርዓተ ቤተ-ክርስቲያን ትምህርት አስተምረውናል በማስታወሻ ደብተራችን እንዳስመዘገቡን 'ድሮ ድሮ እኔ አክራሪ ሳለሁ » አሉ አሁን የገባቸው ይመስል «

በቤተ መቅደስ ያለውን ሥርዓት ሁሉ አግባብነት እንዳለው አድርጌ እቆጥር ነበር ። አሁን ግን ትክክል አለመሆኑን ተረድቻለሁ ብለውናል አያይዘውም 'ሊቀ ሊቃውንት መሐሪ ትርፈ ጳውሎስን የተረጉሙት አባት የበዓታ አስተዳዳሪ ጤበሩበት ጊዜ የቤተ መቅደሱ መጋረጃ መነሣት አለበት አያስፈልገም ክርስቶስ በአደባባይ ተሰቀለ እንጂ በመጋረፉ ውስጥ አልተሰቀለም ቁርባኑም በግልጥ ይታይ ብለው ሲያዝዙ አንድ ደብተራ፡-

‘ታዕካ ነገሥት ትዕማር መበለተኪ ገበሪ

ሕገኪ እስመ አማሰነ አምኖን መሐሪ

አቤሴሉም ሞት እስከ ይትቤቀሉ ድገሪ »

የዚህም ትርጉም ታዕካ ነገሥት ቤተ ክርስቲያን ሆይ እንደ ትዕማር መበለት ሆነሽ ኑሪ ሕግሽን እንደ አምኖን መሐሪ አፍርሶታልና አቤሴሉም እንደሞተ እርሱም እስኪሞት ድረስ ። ብሉ የተቀኘውን ቅኔ ወድጀው ነበር ። አሁን ግን ፍጹም ስሕተት እንደሆነና እርሳቸው ትክክል እንደነበሩ አምንበታለሁ ያሉን ሰው ናቸው። እኒህ ሰው በቅዱስ ጳውሎስ ከፍተኛ ትምህርት ቤት ውስጥ ስለ ዕጣን ስለ ጧፍ ስለ ዘቢብና

ስለ ስንዴ የሚያስተምሩ ሰው ነበሩ በእውቀት ከማግበረ ቅዱሳን አይሻሉም
::

እንዲያውም አቡነ ጳውሎስን ለመሳደብ ፈልገው « ከውጭ
የሚመጡ ጳጳሳት ሁሉ በሚገባ መጠናት አለባቸው ምክንያቱም ከዚያ
የሚማሩት ከሉተራን ትምህርት ቤት ስለሆነ በቤተ ክርስቲያን ላይ ኑፋቱ
ይዘሩብናልና ሲሉ የተሰማቸውን ንዘን ገልጠዋል :: እውቀቱ ካለማ
ምነው እርሳቸው ሊቃውንት ጉባዔው ውስጥ የተቀመጡት እንዲህ
አይነቱን ትምህርት ሊከላከሉ ለእንዲህ አይነቱ ጊዜ አልነበረም ?

ሊቀ ካህናት ክንፈ ገብርኤል አፋቸው ኮልተፍ ያለና አጣርተው
የማይናገሩ ስለነበር አንዳንድ ደቀ መዛሙርት « ሙሴ » በማለት
ይጠሯቸው ነበር ::

መጋቤ ብሉይ ሰይፈ ሥላሴ (ብሔር ጉጃም)

እኒህ ሰው በሚገባ የብሉይና የሐዲስ ሊቅ ናቸው:: መጋቤ
ብሉይ በንግግር ጥራት፣ በዕውቀት ብቃት ወደር የማይገኝላቸው አንቱ
የተባሉ መምህር ናቸው:: በሰዋስወ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ ከፍተኛ
መንፈሳዊ ትምህርት ቤት ብሉያትን ብጥርጥር አድርገው
አስተምረውናል:: የቅኔና የዜማ መምህርም ናቸው:: እኒህ ሰው
በተናገሩትም ባልተናገሩትም ብዙ ፈተና የደረሰባቸው አባት ናቸው::
ሁለገብ ዕውቀት ያላቸውና እብራይስጥኛ፣ ግሪክኛ በመጠኑ ሲችሉ
እንግሊዝኛና ግዕዝን እንደ ውሃ ጠጥተውታል:: ሲያስተምሩ
ከተማሪዎች ለሚነሣው ጥያቄ መጽሐፍ እንዲህ ይላል ብለው
ይመልሳሉ እንጂ የእኔ አቋም ይህ ነው አይሉም ይህም የመምህራን
ጠባይ ሊሆን ይችላል:: ዕውቅ መምህራን እንዲሁ ይላሉና::

እኒህ ሰው ያላቸውን ዕውቀት በጽሑፍ አስፍረው ለቤተክርስቲያን ሊያበረክቱ ወደው ሳለ ነገር ግን በጻፏቸው ጥቂት መጻሕፍት ገና ከጅምሩ መናፍቅ፣ ጸረ-ማርያም ሰላላቸው አፈን በዳቦ ብለው ትተውታል ። በተለይ አለቃ አያሌው እኒህን ሰው ጠምደው ይዘዋቸው ነበር ። እንዲያውም አለቃ አያሌው የሊቃውንት ጉባዔ ሰብሳቢ በነበሩበት ጊዜ እኒህን ሰው ለማስወገዝ ክፉኛ ተነሳስተውባቸው ነበር ። ሆኖም የተአምራት ባለቤት እግዚአብሔር 'ኦ ዘታወጽኦ ለዘእንተ ውስጥ ወታበውኦ ለዘእንተ አፍኦ' እንደተባለ ይሁዳን አስወጥቶ ማትያስን ማስገባት ልማዱ ነውና አለቃን አስወጥቶ ሰይፈን የሊቃውንት ጉባዔ አደረገ ። ይህም ተአምር ነው ።

ሊቀ ካህናት ራዶ አስረስ (ብሔር ጉንደር)

እኒህ ሰው የዜማ ሰው ናቸው እየተባለ ከወዳጆቻቸው ይነገርላቸዋል ። ነገር ግን በወይይታችን ጊዜ ከድን የተጠቀሰ ጥቅስ እንደዚህ የሚል ጥቅስ ፈጽሞ አይገኝም የለም በማለታቸው ተሳስተዋል ። ስለዚህ ተምረውታል የተባሉትን ትምህርት ረስተውታል ወይም አልተማሩትም ልንል ግድ ይሆንብናል ።

የአዲስ አበባ ሀገረ ሰብከት ሥራ አስኪያጅ በነበሩበት ጊዜ በአቡነ ተክለ ሃይማኖት ዘመነ ሢመት ቢርው ጠቅላይ ቤተ ክህነት ውስጥ በነበረበት ጊዜ ቅዱስ ዮሴፍ ቤተ ክርስቲያን የቅዳሴ መምህር ሆኜ እንድሄድ በአቡነ ዜና ማርቆስ በኩል ትዕዛዝ ቢተላለፍም ምሳ ሳልጋብዛቸው በመቅረቴ ጉዳዩ ተደበስብሶ እንዲቀር ተደርጓል ። በዚህም አልቀየማቸውም ግን ንሥሐ ይገቡ እላለሁ በተረፈ በነገረ ሃይማኖት በኩል ተጠይቀው መልስ የመስጠቱ አቅም እንዳልነበራቸው ነገሩ እንደ ከበዳቸው የምናየው ጉዳይ ነው ።

ንቡረ ዕድ ኃይለ ልዑል ወልደ ገሪማ

(ብሔር ትግራይ)

ንቡረ ዕድ ኃይለ ልዑል የሰንበት ትምህርት ቤት ተማሪዎችን መዝሙር በመዘመር ዕውቅና አላቸው። በሰብከት መድረክም ቢሆን ያራዳዊውን ወረብ ቀልቀል እያደረጉ የምዕመናንን ቀልብ ለመሳብ ይሞክራሉ። ብዙ ጊዜ ከአቡነ ጳውሎስ አይርቁም ሥልጣን ባይኖራቸውም እንደ ቆሞስ አገዜ አርቂ ብረት ሆነው ያገለግላሉ። እነዚህ ሁሉ ማኅበረ ቅዱሳን በፈጠረው ድንገተኛ ግርግር ለጊዜውም ቢሆን በሊቃውንት ጉባዔነት የተመረጡ የሚያዘውን የሚጨበጠውን የማያውቁ ነበሩ ።

እነዚህ ሁሉ ሊቃውንት ጉባዔ ነበሩ

« መምህራን ኮነ በበደወሉ ፤

ፊደላት ዘጉሰቀሩ ኩሉ »

ፊደል የቈጠሩ ሁሉ በየቦታው መምህራን ሆኑ እንደተባለው ከዚህ ቤትም የምንመለከተው ፊደል ብቻ የቆጠረ እንጂ ከዚያ ያለፈ እውቀት እንዳልነበራቸው ያሕል ታዝቤያቸዋለሁ ።

የተሰጠኝ ምክርና መመሪያ

እኔህ ሁሉ በተሰጣቸው ቢሮ እኔን በማስጠራት ሊያነጋግሩኝ በፈለጉ ጊዜ እርስ በእርስ የማይናበቡ በሐሣብ የማይግቡ ነበሩ ። ሰሚውና አድማጩ አይታወቅም ሁሉም አንዴ ያወራሉ፤ በቃለ ጉባዔው የትኛው ተይዞ የትኛው እንደሚጣል አይታወቅም፤ አቡነ መቃርዮስ የመጨረሻ የእርጅና ጫፍ ላይ ስለደረሱ ሲያሻቸው ያንቀላፋሉ ሲያሻቸውም እምን ደረሳችሁ ? ብለው ይነቃሉ ።

ነገሩ ሁሉ የቀለጠው መንደር አይነት ይመስል ነበር። እኔማ ሁሉንም ታዘብኳቸው። የሊቃውንት ጉባዔ የተባለው ይህ መሆኑን እኔ ራሴ በፈጠርኩት ጥያቄ ስመዝናቸው ለአንዱም እንኳ መልስ አለመስጠታቸው የቤተ ክርስቲያኒቱ ሕልውና አደጋ ላይ መሆኑን ተረዳሁ። ለእኔ የረዳኝ ነገር ቢኖር ራሴን በጣም ዝቅተኛ አድርጌ በመቁጠር እነሱን ግን በጣም የተማሩና ሁሉን አዋቂ አድርጌ ከመቁጠሪያ የተነሣ ራሴን በብዙ መንገድ አዘጋጅቼ መሄዴ ነበር። በተለይም ትኩረቴ በዜማ መጻሕፍትና በገድላት ትረካ ላይ ስለነበር እናዋርደው እናሳፍረው ብለው የተዘጋጁት ሊቃውንት ያልጠበቁትና ያልያዙት ነገር በነሱ ትከሻ ላይ ወደቀ።

ማኅበረ ቅዱሳን ድምጹን በካሌት ቀርጾ ብዛቱ 13 የሚሆን ካሌት መሪ ጌታ ጽጌ ተብሎ የተጻፈበት ተደርድሮ ከጠረጴዛው ላይ አየሁ። ያ ሁሉ የኔ የኑፋቄ ትምህርት እንደሆነ ተነገረኝ እኔም ሊሆን ይችላል በማለት በአዎንታ ከተቀበልሁት በኋላ ለሁሉም ጥያቄ አላልሁም ብያለሁ ካልሁ ደግሞ ለምን እንዲያ እንዳልሁ ማብራሪያ እንድሰጥ መግለጫ ተሰጠኝ ።

ነገሩ እንዲህ እንደተነገረኝ ቀጠል አድርጌ ከራሴ እንዲህ ወይም እንዲያ በማለት የምናገረው ባይኖረኝም መጻሕፍቶችና ሊቃውንቱ የተናገሩትን እንደተናገሩት እናገራለሁ። ከዚህ ያለፈ ነገር አይኖረኝም አልሁ። ገባቸውም አልገባቸውም ቢያንስ ቢያንስ ማኅበረ ቅዱሳንን ለማስደሰት ሊያወግዙኝ ስለሚችሉ በወሽት አልለማመጥም አበው እንደተናገሩት ያንኑ እናገረዋለሁ በማለት ወስኜ ነበርና እነሱን ለማፋጠጥ ቆርጫለሁ ገና ምኑም ሳይያዝ የኔ ማንነት ሳይታወቅ ማጉተምተም እግዚአ ወደ ድፍረት ማለት ጀመሩ። እኔም በነገሩ እንደተሞሉና አደራ እንዳታሳፍሩን እንደተባሉ ስለተገነዘብሁ ትክክለኛ ዳኝነት እንደማይታይልኝ ተረዳሁ ስለዚህም የተገለጠ የየራሳቸው ታሪክ ስላላቸው በዚያው ዙሪያ ልሽከረከር ወደድሁ ።

ከሳሾቹ ወደ አቀረቡት የክስ መዝገብ ከመግባታችን በፊት መልአክ ታቦር ተሾመ ዘሪሁን የት እንደተማርሁና ማን እንዳስተማረኝ አጭር መግለጫ እንድሰጥ ጠየቁኝ አያይዘው አቡነ መቃርዮስ ለመሆኑ ለአንተ ዲቂና የሰጠህ ማን ነው ? በማለት አፋጠጡኝ ። እኔም አጭር የሕይወት ታሪኬን ዜማ ቤት ቅኔ ቤት ቅዳሴ ቤት እንደቆየሁና መንፈሳዊ ኮሌጅም ተምሬ እንደተመረቅሁ ተናገርሁ። ዲቂና የሰጡኝም አቡነ መቃርዮስ እንደሆኑ ተናገርሁ፤ ለእኔ ዲቂና በመስጠታቸው ትንሽ ተሰማቸው መሰለኝ የት ነው የሰጠሁህ ሲሉ አፋጠጡኝ ።

እኔም ተናገርማ ካሉኝ ያኔ እርስዎ ብዬ ከላይ የገለጥሁትን ጉድ አፈነዳሁት ነገሩ ሁሉ ተአምር የሆነበት ሊቃውንት ጉባዔው በመደናገጥ ጸጥ ረጭ አለ። መጀመሪያ ላይ በእርሳቸው ዙሪያ እንደገለጥሁት በጉጃም ሀገረ ሱበከት ጳጳስ እያሉ የወጣላቸውን ስምና ያስተማሩትን ትምህርት በገዳሙ ውስጥ የተሠራውን ወንጀልና ፍርድ ቤቱ የወሰነባቸውን ውሳኔ በሰፊው አስረዳሁ። ዝም በል በቃህ ሊሉኝ ሞክረው ነበር ይልቅስ እኔ ዝም ስላሰኘኋቸው ዝም ብለው አዳመጡኝ።

በነገሩ ሁሉም ተደናገጦ በተለይ እርሳቸው አንገታቸውን ደፋ አያይገፎ ስለመልአክ ታቦርና ስለ እያንዳንዳቸው ማንነት በዝርዝር አስረዳሁ በመጨረሻም «እናንተም እንደኔ መናፍቃን ናችሁና የእኔን ጉዳይ ልታዩ አትችሉም እናንተምኮ ከሳሽ ጠፍቶ እንጂ መናፍቃን ናችሁ የኔ ጉዳይ በእናንተ ሊታይ አይገባውም። እንዲያውም ያለአግባብ እናወግዛለን ብትሉ ይህን የተደበቀ ጉዳችሁን ነው አደባባይ የማወጣው» በማለት በድፍረት ተናገርሁ።

አሁን ወንድ የተባለ ጠያቂ ጠፋ። ከብዙ ዝምታ በኋላ ግን ባቃ ሁሉም ይቅርና ዝም ብለህ ተሳስቻለህ ብለህ ጸፍና እኛንም ከዚህ ነገር

ገላግለን በማለት መልእክቱ ታቦር ማባበል ጀመሩ እኔም «እኔ አልተሳሳትሁም የተሳሳተው ማኅበረ ቅዱሳን ነውና መጥቶ በድለናል ማሩን ይቅር በሉን ይበል» ብዬ ተነሣሁ ። ዳኝነቱን እርግፍ አድርገው ትተው እንደ አማላጅ ሆነው ቀረቡኝ እኔም ይልቅስ ጥያቄውን በጋራ ተወያይተንበት እንተማመንና ውሣኔ እንስጥበት በማለት ቁርጥ ያለውን አቋሜን ገለጥታለሁ ።

ይህ ጊዜ በእግዚአብሔር ፈቃድ የተገኘ ማንም ፈልጎ የማያገኘው ዕድል ስለሆነ ባገኘሁት አጋጣሚ ያለውን የተሸቃቀጠና የተበላሸ ነገር በአንጻሩም ያለውን ግን ያልተገለጠውን እውነት ለመናገር እድል ስለሰገደችልኝ ስለዚህ በፍጹም ያስታ ተናግርሁት። ማኅበረ ቅዱሳን ለእግዚአብሔር መስጦታት ያቀረቡ እስኪመሰላቸው ድረስ በደስታ እየረከቱ ያልተባለውን ሁሉና የተባለውንም በማጣመም ከእውነታ የራቀውን ክሳቸውን አቀረቡ፤ እውቅናም ያገኙበት መሰላቸው። ምናልባት ጊዜጣቸው በወቅቱ ተሸጦላቸው ይሆናል።

ከዚህ ያለፈ ግብ ግን አልመታላቸውም በተለይም ይህ ማኅበር በሊቃውንት ጉባዔው በጣም ተማምኖ ነበር ጭቁንና ሊቃውንቱ የተጣለባቸውን ግዳጅ ለመወጣት በቂ ጉልበት ማግኘት አልቻሉም ። እንደ መሰላቸው ደንግጩ ከእግራቸው ሥር ተንፈራፍሬ አልቅሹ ይቅርታ ጠይቄ የምመለስ እንደነበር አስረግጠው ተስፋ አድርገው ነበር ። ሊቃውንት ጉባዔውና እኔ ከአንድ ወር በላይ የፈጀ ክርክር አድርገን ነበርና ማኅበረ ቅዱሳን ተስፋ የመቁረጥና የጨለማ ሰዓት ሆነበት እንደ ማኅበሩ እኛን አስረግሞ የደስታ በዓል ሊያከብር ነበር። የተስየሙት ሊቃውንት በራሳቸው የማይተማመኑና እርስ በእርሳቸው የተፈራሩ በመሆናቸው ገሃድ የሆነውን ነገር ማምጣት አልቻሉም። በእንዲህ አይነት ውጥረት የገቡት ሊቃውንት፤ ወደቀጣዩ ጥያቄ ሳይገቡ

በዚሁ ለመግታት ፈልገው ነበር ግን ጉዳዩ የማይለቃቸው በመሆኑ ጥያቄ አንድ ተብሎ ተጀመረ።

ጥያቄ አንድ

“ ክርስቶስ ሰው የሆነው ለአማላጅነት ነው ” ብለሃልና ይህን እንዴት ልታምንና ልታስተምር ቻልህ ? » ሲሉ ጠየቁኝ አባባሉ እውነትነት ያለው ቢሆንም እኔ ግን በእርግጥ መድረክ ላይም ቢሆን በግልም ቢሆን እኔ ራሴ ከራሴ ፈጥሬ እንዲህ አይነት ቃል አላስተማርሁም ነበር ። ክርስቶስ ሰው የሆነው በደሙ ዓለምን ለማዳን ቢሆንም በሰውነቱ ሊተገበሩ የተገባቸውን ነገሮች ሁሉ ፈጽሟል ምልጃ ብቻ ሳይሆን ከምልጃ ጋር ጥምቀት፣ ቁርባን፣ ተዘዋውሮ ማስተማር ወዘተ ከማዳኑ ጋር ተያያዥነትና ተጓዳኝነት ያላቸው በመሆኑ ሕግን በመጠበቅ በሥርዓት እነዚህን ፈጽሟቸዋል ። ስለምልጃው ግን አስቀድሞ በትንቢት የሚማልድ ሰው በማጣቱ ከንዱ የሆነውን ልጁን መድኃኒት አድርጎ መላኩ ተነግሯል በልደቱም ስለራሱ በጌቴሴማኒ «አባት ሆይ ቢቻል ይህች ጽዋ ከእኔ ትለፍ» በማለት አልዮአል። የሚያበረታታው። መልአክም ተገልጦለታል (ሉቃ. 22÷39) እርሱም እግዚአብሔርን ከመፍራቱ የተነሣ ጸሎቱ ተሰማለት (ዕብ. 5÷7)

በዚሁ ወቅት ስለ ሐዋርያቱም ለነቅዱስ ጴጥሮስ “እምነትህ እንዳይጠፋ ስለ አንተ አማለድሁ” ብሏል (ሉቃ. 22÷31-33) ለሐዋርያትም በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 17ን በመሉ እንዲያውም ከእነሱ የተነሣ ለምናምን ለእኛም ሁሉ ለምኗል። ስለ ሰቀሉትም የሚያደርጉትን ባለማወቃቸው ጸልዮላቸዋል (ሉቃ. 23÷34)

ይህ ሁሉ ምልጃና ጸሎት ገና ከሰቀለቱ በፊት ያደረግ የነበረ ነው። ከትንሣኤው በኋላ ደግሞ ለክርስቲያኖች እንደሚጸልይ አበው

ተናግረዋል። ሐዋርያውም “ወሀሎ በየማን እግዚአብሔር ወይትዋቀስ በእንቲአን” በእግዚአብሔር ቀኝ አለ ስለእኛም ይከራከራል (ሮሜ 8፥34) ይህ በአብ ቀኝ ያለውና የሚታየው ምልጃ በጊዜ የተወሰነ ሳይሆን ሁልጊዜ የሚደረግ የሚፈጸም ድርጊት ነው። እንዴትና በምን አይነት የምልጃ ሥርዓት ያከናውናል? ለሚለው ግን ሐዋርያው ዝም ብሏልና እኔም ዝም እላለሁ በማለት ገለጥሁ ።

ይኸው ሐዋርያ አያይዞ “ወይክል አድገናቸው ለእለ ይቀርቡ ንዘ እግዚአብሔር እንተ መንገሴሁ እስመ ለግሙራ ሕያው ውእቱ ወይተነብል ሎሙ” ስለ እነርሱ ሊያማልድ ዘወትር በሕይወት ይኖራል። ስለእነርሱ እያማለደ ዘወትር በሕይወት ይኖራል የሚለው ቃል በእኛ ቤተ ክርስቲያን የተረግና የተጠላ ሆኖ ይታያል ቢቻል ሮሜ 8፥34ና ዕብ. 7፥25 ቢደመሰሱ መልካም ነበር ብለው ያምናሉ። በማለት ያለውን የቅዱስ መጽሐፍ ቃል ስናገር ለመሆኑ ቅዱሳን አባቶቻችን ያልተናገሩትን መጽሐፍ ቅዱስ እያልህ እንደሰንበት ተማሪ አስተምረኸው ሞተሃል በማለት አሽማግሌጦች ከዚህ በኋላ ወደ አዋልድ መጻሕፍት ገባንና ከውዳሴ ማርያም ጀመርን። ሁሉም ግዕዝ አዋቂዎች ስለነበሩ ንግግራችን በግዕዝ ሆነና አማርኛ ለጊዜውም ቢሆን ከመድረኩ ተገለለ።

ውዳሴ ማርያም “ወኮነ አራቄ ለሐዲስ ኪዳን” ለአዲስ ኪዳን አስታራቂ ሆነ (ዘእሑድ) “ወአረቀ ትዝምደ ሰብእ ምስለ እግዚአብሔር ሊቀ ካህናቲሁ ለአብ የአብ ሊቀ ካህናት የሰውን ወገን ሁሉ ከእግዚአብሔር ጋር አስታረቀ (አመክንዮ ዘሐዋርያት) “ፍቅረ ለነ ንዘ አቡከ ገበርከ ወአረቀ ማዕከሌን” ከአባትህ ዘንድ ለእኛ ፍቅርን አደረግህልን በመካከላችንም አስታረቅኸን። (ጸሎተ ኪዳን ዘነግህ) “ወመጽአ ክርስቶስ አራቂ ማዕከለ እግዚአብሔር ወእኛለ እመሕያው

ወዐረቆሙ ለክልሌሆሙ እግዚአብሔርንና ሰውን የሚያስማማ ክርስቶስ ሰው ሆኖ ሁለቱንም አስታረቃቸው (ሃ.አበው 8፥21)

“ወእምድሃረ ኮነ ሰብአ ተሰምየ ብእሴ ወመሢሕ ወኢየሱስሃ ወታቦተ ወዐራቄ” ሰው ከሆነ በኋላም ብእሴ መሢሕ ኢየሱስ ታቦት/ አስታራቂ ተባለ (ሃ.አበው 81፥8) “ወኢይትከሃል ያቅርቡ ምንተኒ ዘእንበለ በአራቅይናሁ ለክርስቶስ” በክርስቶስ በተገኘው እርቅ ካልሆነ በቀር በሌላ በምንም በኩል ማቅረብ አልተቻለም (ዮሐ. አፈ.ወርቅ) ምንጩ ከየት እንደ ተገኘና ጌታም ለደቀ መዛሙርቱ መቼ እንደተናገራቸው ከወንጌላት በአንዱ እንኳ ባይጻፍም ያሬድ የሚከተለውን ዘምሯል “ይቤሉሙ ኢየሱስ ለአርዳኢሁ አሀርግ ሰማየ ኀበ አቡየ ኀበ እሥፅል ምህረተ በእንተ እሊአየ” ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን ለወገኖቹ ምህረትን እለምን ዘንድ ወደሰማይ ወደ አባቴ አርጋለሁ አላቸው ይላል። ይህ አባባል ደግሞ ከሁሉም ጠንከር ያለና ኢየሱስ የእርሱ ለሆኑት ሊያማልድ ወደሰማይ መሄድ እንዳለበት ሲገልጥላቸው ያሳያል በመሆኑም የክርስቶስ አማላጅነት በያሬድ እምነት አሁንም በሰማይ እየተከናወነ እንዳለ ነው።

ይህ ብቻም አይደለም ታላቁ አባት ሐዋርያው አትናቴዎስ ቤተክርስቲያናችንም “ታላቁ የሃይማኖት አባት” እያለች የምታሞካሸው የእርሱ ድርሰት ነው እየተባለ በሚነገርለት መጽሐፈ ቅዱስ በተለይ ቅዱስ አትናቴዎስ “አወልድ ክላህ ከመ ዘሐመ ወበል ኤልማስ ላማ ሰበቅታኒ ወእንዘ ሀሉ ውስተ አፉሆሙ በል አባ ወአቡየ መሐር ወተሣሃል እለ በልዑ ሥጋየ ወሰትዩ ደምየ” ማለትም ወልድ ሆይ እንደታመመ ሰው ሆነህ አስምተህ ጩህ ኤልማስ ለማ ሰበቅታኒ በል ቅዱስ ቁርባኑ በአፋቸው ውስጥ እያለም አባ አባት ሆይ ሥጋየን የበሉትን ደሜን የጠጡትን ማራቸው ደቅር በላቸው ብለህ ተናገር

ማለት ነው። ዛሬ ጥቂት የማይባሉ አርቶዶክሶች አሰምተው በመጮህ እንዲያማልዷቸው ወደ ጸድቃን ሰማዕታት ይማጸናሉ አትናቴዎስ ግን ይሆናል ብለን የማንገምተውንና የማንጠብቀውን ነገር ክርስቶስን አማልደኝ እያለ ይማጸናል። እንግዲህ እኔም ከዚህ የተነሣ አባቶችን ተከትሎ ተናግራለሁ በማለት ስለክርስቶስ የተጠየቅሁትን ለጊዜውም ቢሆን አቀረብኩ ።

ከዚያም ከእኔ ከራሴ እንዳልተናገርኩ ነገር ግን ቅዱሳት የተባሉት ድርሳናት እንዳሳሳቱኝ ከተናገርኩ በኋላ ተሳስተሃል ከተባልኩ ያሳሳቱኝ እነ ያሬድ እነ አትናቴዎስ እነ ዮሐንስ አፈወርቅ እነ ጉርጉርዮስ ናቸው። እነሱም ይወዝዙልኝ ስል አፋጠጥሁ ሊቃውንት ጉባዔውም ችግሩ ከመጸሐፍቱ እንጂ ከእኔ እንዳልሆነ ከተረዱ በኋላ እኔን የሚከራከሩበት ጉልበት አጡ።

ይህ በዚህ ይታለፍ ተባለና ወደሚቀጥለው ጥያቄ እንድንሄድ ተነጋገሩ እኔም ይህን ሳልረዳው ሳታስረዱኝ እንዴት ማለፍ እንችላለን ? በማለት የልብ ልብ እየተሰማኝ ማፋጠጡን ተያያዝኩት እነሱም ለመናፍቅ መልስ አንሰጥም በማለት ይናገሩ ጀመር ንግግራቸው ተራ መሆኑን ስለተረዳሁ ወደሚቀጥለው ጥያቄ ለማለፍ ተስማማሁ ይህን አለ ይላሉ እንጂ እንዲህ አልነው ማለት ስለማይችሉ የነበረኝ ምርጫ ዝም ማለት ብቻ ነበር ። በዚህ ሁሉ ግን ሞገስ የሆነኝ ልዑል እግዚአብሔር ይመስገን ።

ጥያቄ ሁለት

እመቤታችን፣ መላእክት፣ ጸድቃችን፣ ሰማዕታት ሁሉ አያማልዱም ብለሃል ምን ማለትህ ነው? የሚል ጥያቄ ነበር ። እኔም እኔ አላልሁም መጻሕፍቱ እንደማያማልዱ በግልጥ ይናገራሉ አልሁ ። ብፁዕ አቡነ መቃርዮስም « በእንተ ማርያም » እያልህ በሰሚ ስትለምን እንዳልነበር፣ « ሰዓሊ ለነ ቅድስት » ብለህ ውዳሴ ማርያም እንዳልደገምህ እንዴት እሷን እንኳ ትከዳታለህ? ሲሉ ጠየቁኝ እኔም ብፁዕ ሆይ እርስዎ በፍልሰታ ጾም ላይ ውዳሴ ማርያም ትርጓሜ ሲያሰሙ “በቀደመ ልመናዋ ነው እንጂ ዛሬስ ስንኳን በእርሷ በሌሎች በጸድቃችን ሰማዕታትም ልመና የለባቸውም።” አላሉምን? አልሁ ነገሩ ከራሳቸው ጋር ስለታገላቸው ምንም ሊሉ አልቻሉም ጸጥ ነበር ያሉት። ብፁዕነታቸው የማይክዱትና ያፈጠጠ እውነት ስለሆነ ሊክዱት ከቶ አልቻሉም “ሞገደኛ ነህ” ነበር ያሉኝ። በእርግጥም ብፁዕነታቸው በዓል በማክበር አያምኑም ነበር በጸድቃችን አማላጂነትም አያምኑም ነበር ።

መተርጉማን “ውናሁ ደመ መሢሕክ ንጹሕ ዘተክዕው በቀራንዮ ይኬልህ ህየንቴዮ” እነሆ በቀራንዮ የፈሰሰው የልጅህ ደም ስለእኔ አሁንም ይጮሃል የሚለውን ሲተረጉሙ ቅዱስ ሚካኤል በሲኦል ያሉ ነፍሳት በእሳት ሲቃጠሉ አይቶ ማራቸው ብሎ ተማጽነው ጌታም አንተስ ለእንዲት ሰዓት ትለምንላቸዋለህ ደሜ ግን እስከ ዘላለም ይለምንላቸዋል ብሎ ዝም አሰኝቶታል ተብሎ አልተጻፈምን ?

ቅዱስ ሉቃስ በጻፈው በጌታችን ወንጌልም ባለጸጋውና ድጋው አላዛር ሲከራከሩ ባለጸጋው አብርሃምን “እባክህ አላዛር ውኃ እንዲሰጠኝ እዘዘው” ሲለው በአንተና በእኛ መካከል ታላቅ ገደል አለ ነበር ያለው። አብርሃም ከዚህ ይልቅ በጸሎቱ በአማላጅነቱ ከፈጣሪው አስታርቆ እርሱ ወደአለበት ቦታ እንዲገባ ለምን አላደረገለትም ? በሚል ጥያቄ አዘል መልስ ተጠናቆ ወደሚቀጥለውና ሦስተኛው ጥያቄ ገባን።

ጥያቄ ሦስት

«እመቤታችን ጥንተ አብሶ አለባት ብለሃል» አሉኝ እኔም በእርግጥ ይህ ትምህርት ከእኔ የመነጨ ባይሆንም እንደ አባቶቼና እንደ ሊቃውንቱ ሐሳቡን እቀበለዋለሁ አልሁ ከእነሱ አንዱ ሊቀ ካህናት ከንፈ ገብርኤል አልታየ “አዎ እንደ አባቶችህ እንደነ ሉተር ታምናለህ አለኝ” እኔም «እኔ የማውቀው ያሬድን ነው» ያሬድ ሉተር ከሆነብዎትና ከመሰልዎት ሊሆን ይችላል አልጓቸው ። በማስከተልም ከያሬድ በኋላም የተነሱ አርቶዶክሳውያን አበው እስከነ አለቃ አያሌው ታምኖ ድረስ ሁሉም ጥንተ አብሶ እንዳለባት ጽፈዋል፤ አስተምረዋልም አልሁ ።

ዝም በል ደግሞ አያፍርም አባቶችን እንደሉ መናፍቅ ለማድረግ ዘመድ ፍለጋ በማለት ተንጫፎ ሁሉንም ልቤ እየታዘባቸው በውስጤ ስቄ ያለኝን የጥቅስ መረጃ መናገር ጀመርሁ እነሱ እስከ አሁን በያውቁትም ያሬድ ግን “እንጂሐ ሥጋሃ ቀዲሶ ኪያሃ ኀደረ ላዕሌሃ” ማለትም ሥጋዋን እንጽቶ እርሷንም ቀድሶ አደረባት ማለት ነው ።

ምን ማለትህ እንደሆነ አብራራው ተባልሁ ጥሩ አጋጣሚ ነበረና ማብራራቱን ጀመርሁ ድንግል ማርያም በዘር በሩካቤ ከአባቷና ከእናቷ ተገኝታለች። የውርስ ኃጢአት ደግሞ በዘር ይተላለፋል። የውርስ ኃጢአት ታስቦ ታቅዶ የሚፈጸም ሳይሆን በዘር በሩካቤ የሚተላለፍ ቫይረስ (የመርገም ኃጢአት) ነው። በመሆኑም ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ለመግባት የግድ በክርስቶስ ደም መዋጀት ያስፈልጋታል እርሷን ካሣ የማያስፈልጋት ከሆነ በነኤልሣቤጥም በነዮሐንስም በነኤልያስና ኤርምያስም መንፈስ ቅዱስ ሞልቶባቸው ነበርና ከጥንተ አብሶ ነጻ ናቸው ማለት ነዋ ? ስለሆነም ደህንነት በክርስቶስ ደም እንጂ በመንፈስ ቅዱስ በመሞላት አይሆንም አልሁ።

ጥንተ አብሶ ማለትኮ ድንግል ማርያም ቡናልዮ፣ በነቢብ፣ በገቢር የሠራችው ኃጢአት ነው ማለት አይደለም። ይህ ኃጢአት ከመጀመሪያው ሰው ከአባታችን በዘር የተላለፈ ርግማን ነው ለዚህ ነው መንፈስ ቅዱስ ያነጸት በሚለው ማብራሪያ ተጠናቀቀ ።

ይሁንና አቡነ መቃርዮስ “ምነው ጥንተ አብሶ እንደሌለባትማ አባ ሕርያቆስ በቅዳሴዋ ዘእም ጥንተ ሥጋሁ ለአዳም ይልብህ አይደለምን? ሲሉ አፋጠጡኝ እኔም እውነት ነው በቅዳሴው ተጽፏል ግን ስሕተት ነው ከመጽሐፍ ቅዱስ ሃሳብ ጋርም አይስማማም አልሁና የማይስማማበትን ለማስረዳት አዳም ቅጠሷን ከመብላቱ በፊት የነበረው ሰውነት ንጹሕ፣ ቅዱስ ነበር፤ ከበላ በኋላ ግን የእግዚአብሔር መልክና ምሣሌ የነበረው ሕይወትና ማንነት ጠፋ ተበላሽ፣ ተረገመ፣ ዘፋ ሁሉ ኃጢአተኛ ሆነ እኛም የተወለድነው ከመርገም በኋላ ስለሆነ የመርገሙ ተካፋዮች ሆነናል ማርያም አዳም እፀ በለሰን ከመብላቱ በፊት የነበረው ሰውነት ናት ማለት ግን አይቻልም። ምክንያቱም ከመሣሣቱ በፊት ለማርያም ተብሎ የተቆረጠ ሥጋ አልነበረምና ነው ወይም ከመሣሣቱ በፊት ቀድሞ አልተወለደችምና።

ከዚህም ጋር ደግሞ ድንግል ማርያም ስትጸልይ “ነፍሴ ጌታን ታላቅ ታደርገዋለች መንፈሴም በአምላኬና በመድኃኒቴ ሐሴት ታደርጋለች” ብላለች በአምላኬ ማለቷ አምላካ፣ ፈጣሪዋ፣ ጌታዋ፣ ንጉሥዋ እንደሆነ ታስረዳለች፤ በመድኃኒቴ ማለቷም መድኃኒቷ፣ አዳኗ፣ ቤዛዋ፣ ታዳጊዋ ከመርገሙ ሥጋ ከመርገሙ ነፍስ ያዳናት መሆኗን ታስረዳለች። ንጹሕ ከሆነች ይህን ሁሉ ምን እናገራት በዚያውስ ላይ ያፊድ “እስመ በእንቲአሃ ወበእንተ አዝማዲሃ ተሰቀልኩ ዲበ ፅፅ” ብሎ አልተናገረምን? ማለትም “ስለእርሷና (ስለማርያም) ስለዘመዶቿ በእንጨት ላይ ተሰቀልሁ” ማለት ነው። እንደ ያፊድ እምነት ወይም አስተምህሮ ጌታችን የተሰቀለው አንድም ስለእናቱ ስለማርያም አንድም

በለዘመዶቿ በለደቂቀ አዳም ነው ማለት ነው ይህን ያሬድ ተናገረ እንጂ እኔ አልተናገርሁም። ከተወገዝንም ከያሬድ ጋር አብረን እንወገዝ መምህር ተቀምጦ እንዴት ደቀ መዝሙር ብቻውን ይወገዛል? በማለት ገለጥሁ ።

ሊቃውንት ጉባኤው ነገሩ ሁሉ ምስቅልቅል ብሉብታል። የተፈለገው እኔን ነጥሎ ለማግኘት ነበር። እኔም ብልጥ ለብልጥ እንዲሉ ራሴን እያገለልሁ መጸሕፍቱን ማጋለጥ ጀመርሁ፤ ቢጨንቃቸው መጸሕፍቱን ተውና የራስህን ተናገር ይሉኛል እኔ ደግሞ ከራሴ አንዳች አልናገርም በማለት ራሴን ማዳንና መከላከል ጀመርሁ መላቅጡ ጠፍቷቸው ነገሩ እንደ ጭራ ቀጥኖባቸው እኔም በቀላሉ የነሱን ልብና ማንነት ሰላገኘሁት የልብ ልብ እየተሰማኝ እንዲያውም አዳዲስ ነገሮችን እያፈለቅሁ የበለጠ እንዲምታታባቸው አደረግሁ። ክርክሩ ቀረና ማባበል ማታለል ጀመሩ እኔም ከማኅበረ ቅዱሳን ጋር እልህ በለተጋባሁና የሊቃውንቱ ጉባኤም የነሱ ደጋፊ ሆኖ በለቀረበ ነገሩን እስከ አፍንጫው ድረስ አከረርሁት።

ጥያቄ 4

ከዘጠኝ ገጽ ተአምረ ማርያም አንዲት ጴጌዬ የጻፈችው ደብዳቤ ራስ ይመታል ብለሃል በለተባልሁት ደግሞ በእርግጥ የተአምረ ማርያም ማንነት በራሱ አነጋጋሪ መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ በውስጡ ከወንጌል ጋር ተመሣሳይነት ያለው መልእክት የለውም ሆን ብለው ጸረ ወንጌሎቹ የጻፉት መጽሐፍ ነው ጴጌዬዎች ቢጽፉ ኢየሱስ እንዲህ አለ፡ ጳውሎስ እንዲህ አለ ከማለት ያለፈ ሌላ እንግዳ ነገር የላቸውም አይገኝባቸውምም በመሆኑም ከተአምረ ማርያም የተሻለ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መልእክት ያለው ትራክት በእጃቸው ይገኛል ። ቅዱስ

መጽሐፍን መሠረት ያደረገ ትራክት በእርግጥም አስተማሪ መካሪ ነውና ይህን ማለቱ ትክክል ነኝ ።

ጥያቄ 5

በራእዩ ዮሐንስ ምዕራፍ 12 ላይ የተጠቀሰው ሴት አሕዛብንም በብረት በትር የሚገዛውን ወንድ ልጅ የወለደችውን ድንግል ማርያም አይደለችም ብለሃል የሚል ጥያቄ ቀረበብኝ የተጠቀሰውን የንባብ ክፍል በጥንቃቄ የተመለከተ አስተዋይና ጥበበኛ አንባቢ ማርያም ናት ከሚለው ስሕተት ያመልጣል። ሴቲቱ ወንድ ልጅ ከወለደች በኋላ በክፉው አውሬ ምክንያት እንደተሰደደችና ልጇን እንዳዳነች ስለሚናገር ብቻ ለእመቤታችን ነው ብሎ መናገሩ በታሪክ ላይ ጉዳት ከማምጣቱ ባሻገር ታሪክን ከማፍለስ አልፎ ወደተሳሳተ ዶክትሪን ያደርሳል። በማቴዎስ ወንጌል ምዕ. 2፡13 ላይ ያለውና ራእይ 12 ላይ የተጠቀሰው ታሪክ የተፈለገውን ያህል ኃይል አውጥተው ቢጉትቱት ፈጽሞ የማይገናኝ ነው።

እኔም ለተጠየቅሁት ስመልስ ድንግል ማርያም የተሰደደችው ብቻዋን ሳይሆን ለዮሴፍ እንደተነገረው ሕጻኑንና እናቱን ይዞ ወደግብጽ እንዲሸሽ ነው። እርሱም ሕጻኑንና እናቱን በሌሊት ይዞ እንዳሸሽ በግልጥ ይነበባል ራእይ 12፡5 ደግሞ ሕጻኑ ወደ እግዚአብሔር እንደተነጠቀና ሴቲቱ ብቻዋን ወደበረታ እንደሸሸች ይናገራል። በራእይ መጽሐፍ ዮሴፍም የለም ሕጻኑም ወደሰማይ ወደዙፋኑ ተነጥቋል። ሴቲቱ ብቻዋን ሸሽታለች ይህ አንዱና ትልቁ ልዩነት ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ እንደ ቤተ ክርስቲያኒቱ ትረካ ድንግል ማርያም ምጥ ሳይሰማት ሳትጨነቅ ማጎተመ ድንግልናዋ ሳይለወጥ ጌታችንን ወለደችው ይባላል ራእይ ግን ይህን ሐሳብ ይሸርና ሴቲቱ ምጥ ተይዛ ልትወልድ ትጨነቅ እንደነበር ይናገራል ።

ቤተ ክርስቲያናችን በተለይ ማኅበረ ቅዱሳን ራእይ 12 የእመቤታችን ነው ካለ ድንግልናም ሆነ ወደግብጽ ስደቷ አደገኛ ሁኔታ ላይ እንዳለ ሊያጤነው ይገባል። በሦስተኛ ደረጃም ደግሞ ድንግል ማርያም የተሰደደችው እንደ ቤተ ክርስቲያናችን ትረካ ሦስት ዓመት ከመንፈቅ ነው ይባላል መጽሐፍ ቅዱስ ግን ሄሮድስ እስኪሞት ይላል፤ ሄሮድስ ምን ያህል ጊዜ እንደቆየ እናውቅም ሆኖም እንደ ቤተ ክርስቲያናችን ትረካ እንኳ እንሂድ ብንል የድንግል ማርያም የግብጽ ቆይታ ሦስት ዓመት ከመንፈቅ ነው። ራእይ ደግሞ ሴቲቱ በበረኃ የቆየችው ለዘመን ለዘመናትና ለዘመን እኩሌታ ነው ይለናል።

ልብ እንበል አንድ ዘመን ማለት አንድ መቶ ዓመት ነው ዘመናት ሲልም ብዙ መቶ ዓመታትን ማመልከቱ ነው ከዚህ አንጻር ከእመቤታችን ስደት ጋር ፈጽሞ አይመጣጠንም በማለት አብራራሁ።

በዚህ ጊዜ ግን መልአክ'ታቦር ተሾመ ዘረሁን ይህን ግልጥ የሆነ የእመቤታችንን ታሪክ ከማርያም ቀምተህ ለማን ልትሰጠው ነው? ሲሉ ጠየቁኝ በእፍግጥም ሊያውቁት የሚገባ ትምህርት ነበርና ጠአጭሩ እንደሚከተለው ገለጥሁላቸው ራእይ 12 የቤተክርስቲያን ታሪክ ነው ቤተክርስቲያን ደግሞ መሠረቷና ጉልላቷ ክርስቶስ የሆነላት የምዕመናን አንድነትና ኅብረት ናት።

በመሆኗም እስጢፋኖስ ከሞተ በኋላ በቤተ ክርስቲያን ታላቅ ስደት ሆነ ስደቱም ቀጠለና እስከ አራተኛው መቶ ክፍለ ዘመን ቆየ ይህም ማለት እስከ ቆስጠንጢኖስ ዘመነ መንግሥት ማለት ነው። ይህ ሲሰላ አንድ ዘመንና ሁለት ዘመናት የአንድ ዘመንም እኩሌታ ይሆናል። በአጭሩ ሦስት መቶ ዓመታትና አምሳ ዓመት ማለት ነው ይህም የቤተ-ክርስቲያን ስደት ይባላል።

ሕጻኑ ወደ እግዚአብሔር ሲነጠቅ ሴቲቱ ብቻዋን ሸሸች ማለት ከፅርጉቱ በኋላ በእካለ ሥጋ ሲለያት መሆኑን ይገልጣል በመጨረሻ አውሬው መሸነፉና ድል መነሣቱ የቤተ ክርስቲያን አምላክ እግዚአብሔር ሰደቱን እንደገታውና እረፍት እንዳገኘች ያስረዳል በማለት አብራራሁ።

ጥያቄ 6

በኢየሱስ ክርስቶስ ያመነ ሁሉ ካህን ስለሆነ ካህን አያስፈልገም ብለሃል? የሚል ጥያቄም ቀረበብኝ። እኔም በእርግጥ አሪታዊ ክህነት ቀርቷል መሥዋዕቱም ተሸሯል ሊቀ ካህናቱ ክርስቶስ በራሱ ክህነት በራሱ ደም ለአንዴና ለመጨረሻ ለዘላለም የሆነ አገልግሎትን ሰላቆመ እርሱ ተሸሮ ሌላ እስካልተተካ ድረስ ካህናችን አንድ እርሱ ብቻ ነው ከዚህም ለምሥጋና የተጠሩ አማኞች ሁሉ።

የተመረጠ ትውልድ

የንጉሥ ካህናት

ቅዱስ ሕዝብ

እርሱቱ የተለየ ወገን ተብለው ተጠርተዋል።

ክርስቶስ ያበረከታቸውን ጸጋ እንዴት መከልከል ይቻላል? ስለዚህም ልንከለከላቸው አንችልም። ይህንም ስል ሴቶች ዲቁና ቅስና ተቀብለው ቅዱስ ቁርባን ሠርተው ያቁርቡ ማለቴ አልነበረም። ካህን ማለት አገልጋይ ማለት እስከሆነ ድረስ ክርስቲያኖች ሁሉ የምስጋና አገልግሎት ማበርከት ይችላሉ።

ምክንያቱም እግዚአብሔር “በመጨረሻው ቀን እንዲህ ይሆናል ሥጋ በለበሰ ሁሉ ላይ ከመንፈሴ አፈላለሁ ወንዶችና ሴቶች ልጆቻችሁም ትንቢት ይናገራሉ... ደግሞም በዚያች ወራት በወንዶችና

በሴቶች ባሪያዎቹ ላይ ከመንፈሴ አፈሳለሁ ትንቢትም ይናገራሉ ብሏልና በሴቶቹ ላይ የወረደው መንፈስ ትንቢት እንዲናገሩ ከሆነ እያገለገሉ አይደለምን? ስለዚህም በሁሉም የአምልኮ ክፍለ ጊዜ ተባባሪዎች ናቸውና ካህናት ሊባሉ ይገባል አልሁ እንጂ ክህነት (አገልግሎት) አያስፈልግም አላልሁም በማለት አስረዳሁ ።

ጥያቄ 7

ታቦተ ጽዮን ወደ ኢትዮጵያ አልመጣችም እያልህ ታስተምራለህ ለምን ? አሉ እኔም አዎ ታቦተ ጽዮን ወደ ኢትዮጵያ አልመጣችም የለችምም ። በመሠረቱ ታቦተ ጽዮን የሚለው ቃል ለቃል ኪዳን ታቦት ትክክለኛ መጠሪያው ባይሆንም እንደመጠሪያ ሆኖ በኢትዮጵያውያን ዘንድ እያገለገለ ይገኛል። የታቦቱ መጠሪያ ስም ግን የቃል ኪዳን ታቦት፣ የእሥራኤል አምላክ ታቦት የሚለው ነው። ታቦቱ በመሴ እጅ የተጠረበ ሲሆን ከግራር እንጨት የተዘጋጀ ሣጥን ነው። ይህ ሳጥን (ታቦት) የጽላቱ ማስቀመጫ (ማኅደር) ነው። ከዚህ ያለፈ ልዩ ትርጉም ፈጽሞ የለውም።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በዕብራውያን መልእክቱ በምዕራፍ ዘጠኝ ላይ የመጀመሪያይቱ መቅደስ (ድንኳን) በውስጧም ምን እንደተቀመጠባት ሲገልጥ እንዲህ ብሏል ። “የመጀመሪያይቱ ድንኳን ተዘጋጅታ ነበርና በእርስዋም ቅድስት በምትባለው ውስጥ መቅደሱና ጠረጴዛው የመሥዋዕቱም ኅብስት ነበረባት ። ከሁለተኛውም መጋረጃ ወዲያ ቅድስተ ቅዱሳን የምትባለው ድንኳን ነበረች ። በዚያም ውስጥ የወርቅ ማእጠንት ነበረ ። ሁለንተናዋም በወርቅ የተለበጠች የኪዳን ታቦት በእርስዋም ውስጥ መና ያለባት የወርቅ መሶብና የበቀለች የአሮን በትር የኪዳንም ጽላት ነበሩ ብሏል እንደ ሐዋርያው ትምህርት በታቦቱ ውስጥ፡-

1ኛ መና ያለባት የወርቅ መሶብ

2ኛ የበቀለች የአሮን በትር

3ኛ የኪዳን ጽላት ነበሩ ብሏል (ዕብ. 9፥2-4)።

በእኛ ቤተ-ክርስቲያን ግን ከዚህ እልፍ ያለና እንግዳ ትምህርት ይሰጣል ። ባለቤቶቹ እሥራኤላውያን የማያውቁትና ሙሴም ከእግዚአብሔር ያልተቀበለውን በማርያም ስምና በሚካኤል ስም ሁለት ታቦት እንደነበረ ይሰበካል ። እንደ ሰባኪዎች አባባል እግዚአብሔር ለሙሴ አንድ በማርያም ስም ሌላ ደግሞ በሚካኤል ስም ሁለት ታቦታትን ቀርጾ እንደሰጠውና ሙሴ እነርሱን ሰብሮ ሌላ ራሱ በእጁ እንደቀረጸቸው፣ ሕግጋቱንም ራሱ ሙሴ እንደ ጻፈበት አድርገው ያስተምራሉ። በኋላም ንግሥተ ኢትዮጵያ ማክዳ (ሳባ) ይሏታል ከእግሯ አውራ ጣት ላይ የፍየል ቀንድ የመሰለ ጥፍር የበቀለባት የሰሎሞንን ጥበብ ልታይ በብዙ ወርቅና ብር እንደተጓዘች ከዚያም ንጉሥ ሰሎሞን እንደወደዳት በክብርም እንደተቀበላት ይተርካሉ።

ከዚያም ንጉሡ ለግብረ ሥጋ ግንኙነት ጠይቋት በሀገሯ የደናግል ነገሥታት እንጂ ይህን ሥራ የፈጸሙ እንደማይነግሡ ስትገልጥለት ሃሳቧን ተቀብሎ ከእግዚአብሔር በተሰጠው ጥበብ ውኃ የሚያስጠማ ምግብ አብልቶ አስተኝቷታል ።

ውኃ ጥሙ ሰላስቸገራት በመጀመሪያ ገረጿን ሄደሽ ንጉሡ መተኛቱን እይልኝና ውኃ ልጠጣ ብላ ብትልካት ሰሎሞን ሲተኛ አይኑን ገልጦ ነውና ብታየው ዓይኑ እንደተገለጠ ነበርና ያልተኛ መሰሏት አለ አልተኛም አለቻት ጥቂት ቆዩና ሄደሽ እይው አለቻት ብትሄድ ዓይኑን ጨፍኖ አገኘችው ልትጠጣ ስትገባ ያዛት ተገናኛት ወደ እመቤቷ ስትመለስ ለመንገር ብታፍር ተኝቷል እኔም ጠጥቼ መጣሁ አለቻት እመቤቷቱም ልትጠጣ ስትገባ እናንተ ሌቦች ናችሁን? በማለት ይዞ ተገናኛት ሁለቱም በአንድ ሌሊት ጸነሱ ወደ ሀገራቸውም ተመለሱ ሁለቱም ወለዱና አብረው አሳደኝቸው፣ ይሁን እንጂ ልጆቹ

ከጓደኞቻቸው ጋር በሜዳ ሲጫወቱ እናንተ አባታችሁን የማታወቁ አባት የሌላችሁ የሚለው በድብ ሰላብቆማቸው አባታችንን አምጡልን ብለው ወላጆቻቸውን አስጨነቁ በአጋጣሚ ንግሥቲቱ የሰሉጥንን ፎቶ ይዛው ነበርና አባታችሁ ይህ ነው ኢየሩሳሌም ብትሄዱ ታገኙታላችሁ ብላ ፎቶውን አስይዛ ላከቻቸው ።

ልጆቹም አባታቸው ሰሉጥን እንደሆነና በመልክ እንደማያውቁት ለሠራዊቱ አስረዱ ንጉሡ ግን የልጆቹን ብቃትና ችሎታ ለማወቅ ፈልጉ ልብሰ መንግሥቱን አውልቆ የተበራረዘ ልብሰ ለብሶ ከተራ ወታደሮች ጋር ተቀምጦ በእርሱ ምትክም ሌሎችን የከበሩ ሰዎች በተመሳሳይ የክብር ቦታ አስተምጦ ከዚህ ሁሉ አባታችሁ የትኛው እንደሆነ ፈልጉ ተብለው ከብዙ መደናገር በኋላ የገረጺቱ ልጅ ሌላውን ሰው በመላመዝ ዛግ የሚል ስም እንደተሰጠው ዛግ ማለትም ማስተዋል የጉደለው ዝግብና ማለት ነው ይላሉ።

የንግሥቲቱ ልጅ ግን በጥንቃቄ ከተመለከተ በኋላ አባቱን ካልባሌ ቦታ ተመለከተና ከፎቶው ጋር ሲመሳሰልለት ሄዶ ሳመው በዚህ ጊዜ ንጉሡ ተገርሞ ምን ትልክ ብሎታል። ይህም ከዘመን ርዝመት የተነሣ ወደ ሚኒሊክ እንደተቀየረ ይሰጠናል።

አያይዘውም እነዚህ ሁለት ልጆች በእሥራኤል ቤተመንግሥት ውስጥ ሥርዓተ መንግሥት እየተማሩ ቆይተዋል። ሕዝቡ ግን ተሰብስበው ቀድሞ አባቶቻቸው እነዳዊት እነሰሉጥን እንደሰም አቅልጠው እንደገል ቀጥቅጠው ገዝተውናል እኒህ ደግሞ ሊዝትን አይደለምን? በማለት ወደ ንጉሥ ሮጡ ንጉሡም ወደ አገራቸው እንዲሄዱ ከፈረዳችሁባቸው እናንተም የጠኩር ልጆቻችሁን ስጡኝና አልካቸዋለሁ ብሎ የእሥራኤልን የጠኩር ልጅ ሁሉ አስይዞ ታቦተ ሚካኤልን ከካህኑ ከላደት ጋር ሌሎች ሌዋውያንንም ጭምር አስይዞ ለመላክ ወሰነ።

ከውሳኔው በኋላ ካህኑ ሳዶት አንድ ነገር አቀደ ይኸውም የታቦት ለውጥ ለማድረግ ነው። እቅዱም ተሳካለትና የታቦት ማርያምን መጉናጸፊያ ለሚካኤል ከቀየረ በኋላ የሚካኤልን ታቦት ከማርያም መንበር ላይ አስቀምጦ እንዳይነቃበት እንደነበረ አስመስሎ በሚካኤል መጉናጸፊያ የማርያምን ታቦት ሠርቆ ወጣ። ንጉሡም ካህናቱም እንዲህ ይሆናል ብለው ሰላጠረጠሩ በክብር ሸጂቸው መንገዶቻቹ ታቦቷን ይዘው የኤርትራን ባሕር ከተሻገሩ በኋላ በእሥራኤል ምድር የመሬት መንቀጥቀጥ ሆኖ ታቦቱ ሲታይ ተሰርቷል። ተደናግጠው ተከተሏቸው ነገር ግን ባሕሩን ተሻግረው ከሆነ ተዋቸው አትንኳቸው ብሎ ንጉሡ ሰላዘዘ በከንቱ ደክመው ተመልሰዋል በዚህ መሠረት ታቦቱ ወደ ኢትዮጵያ መጣ እየተባለ የሚቀለደውን ቀልድ አልቀበልም በማለት አስቆጣጥሯቸው።

በመጀመሪያ ነገር በፍጡራን ስም የተቀረጸ ታቦት አልነበረም ሁለተኛው ደግሞ ሁለቱ እግዚአብሔር በእጁ የጸረባቸው ጽላቶች በታቦቱ ውስጥ ማለትም በአንድ ታቦት ነበሩና እንዴት መነጠል ይቻላል? አባቶችም እንኳ ስለዚህ ጽላት ሲናገሩ 'ከመ ክልኤ ዝዋቲሁ ለመጽሐፍ' ማለትም እንደመጽሐፍ ዝታ ጉንና ጉናቸው የተያያዘ ነበርና እኩል ካልተሰነጠቁ በስተቀር መለየት አይቻልም።

በገራ በኩል ያለው ፍቅረ እግዚአብሔር ተገልጦበታል በቀኝ በኩል ያለው ደግሞ ፍቅረ ቢጽ ተጽፎበታል ብለዋል። ሰዓልያንም በሥፅል ሲገልጡት እንደሚነበብ ወንጌል ጉንናጉኑ ተጋጥሞ መሐሉ ተከፍቶ ነው። ይህም ሁሉ ተመሳሳይነት አለው።

ይህንም ሁሉ ጥሉን ታቦቱ ወደ ኢትዮጵያ ገብቷል እንዳንል ታሪኩን ወድቅ የሚያደርግብን መጽሐፍ ቅዱሳዊው መረጃ ነው። ከንጉሥ ሰሉሞን በኋላ 17 ነገሥታት በተከታታይ ነገሠው በ18ኛው

ንጉሥ በኢዮስያስ ዘመን መንግሥት ታቦቱ በእሥራኤል ምድር እንደነበረ 2ኛ ዜና 35:3 ላይ የማያሻማ ሁኔታ ተገልጧል። እንግዲህ ከቅዱስ መጽሐፍ በተሻለ እውነተኛ መምህር ስለማናገኝ እንደዚሁ እናምናለን እንጂ የሐሰትን ትምህርት መቀበል በረከትን አያመጣም።

እለ ብንልም እንኳ የተሻለና የበለጠ ኪዳን አዲስ ኪዳን እያለን የሞትና የኩነኔ አገልገሎት ወደሆነው ወደተሻረውም እንዴት እንመለሳለን። (ዕብ. 7:18፣ 10:9፣ 2ቆሮ. 3:7-11)። ደግሞ ከላይ የተጠቀሰው የሰባዚዎች ትምህርት ከእውነት የራቀና ለሃያኛው ክፍለ ዘመን ትውልድ የሚደሆን ታሪክ ነው።

ጥያቄ 8

ጸሎተ ፍትሐት አያስፈልግም ብለሃል የሚል ጥያቄም ተነሥቶ ነበር። እኔም ከቃሉ ትርጉም ጀምራ መናገር ጀመርሁ። ፍትሐት የሚለው ቃል ፈትሐ፣ ፈታ፣ አሰናበተ፣ ለቀቀ፣ ሰደደ፣ የሚል ትርጉም ይሰጠናል። ከጸሎት ጋር ሲያያዝም የሰንብት ጸሎት የሚል ይሆናል። አሁን አሁን ግን ለየት ያለ ትርጉም እየተሰጠው ፍትሐት ማለት ማጽደቅ፣ ወደ ገነት መንግሥተ ሰማያት ማስገባት፣ ኃጢአት ማስተሥረድ ሆኗል። ይህ ደግሞ ስሕተት ነው። ራሱ እንኳ “አሌ ለኪ እነፍስየ ወአይቴ መባኢኪ እስመ እምድኅረ ሞቱ ለሰብእ አልቦቱ ንሥሐ” ማለትም “ነፍሴ ሆይ ወዮልሽ መግቢያሽስ ወዴት ነው? ሰው ከሞተ በኋላ ንሥሐ የለውምና” ይላል።

እንዲህ የዘጋውን መጽሐፍ ራሱን በማንበብ መታን? ለማጽደቅ እንዴት ይቻላል? እግዚአብሔርን መበደል ምዕመናንን መሸንገል አይሆንብንምን? ንደ ቅዱስ መጽሐፍ ፍትሐት ማለት ለሕይወተ ሥጋ እያለ ወንጌል ተምሮ በክርስቶስ አምኖ ሲሞት ብቻ ነው። ከዚህ ባለፈ

ሁኔታ ግን ግለሰቡ ሲሞት የመታን መዝገብ ከፍቶ ለበካ ጉባኤ አልከፈለም፤ ለመቃብር፤ ለሐውልት፤ ለሊሾ አምጦ እየተባለ ከአስከሬን ግብር እየተቀበሉ 'ቦኑ ለከንቱ ፈጠርኮ ለኩሉ እንላ እመሕያው' ማለትም ሰውን ሁሉ ለከንቱ እንዲህ ልታፈርሰው ፈጥረኸዋልን? እያሉ በሞተ ተስፋ እያለቀቡ መሸኘት የሞተለትን የክርስቶስን ደም ከንቱ ማድረግ ነው።

ትርጉሙ ሳይገባን 'ዘላሠርከሙ በምድር ይኩን እሠረ በሰማያት ወዘፈታሕክሙ በምድር ይኩን ፍቱሐ በሰማያት' ማለትም በምድር ያሠራችሁት በሰማይ የታሠረ ይሁን በምድርም የፈታችሁት በሰማይ የተፈታ ይሆናል። የሚለውን ቃል ስንፈልግ የጠላነውን ሰው አሥረን ወደ ሲኦል ከወደድነውም ፈተትን ወደ መንግሥተ ሰማያት ማስገባት እንደምንችልም ምዕመናኑን እያስፈራራንበት እንኖራለን።

በዚህም ላይ እልፍ አዕላፍ በዓላትን በቀናቱ ሁሉ መድበን ገበሬው እንዳያርስ ዛሬ እገሌ ነው ገዢሃለሁ በሰማይ በምድር ከመከርየስ እያለ ሴቶች ውኃ እንዳይቀዱ፤ እንጨት እንዳይሰብሩ፤ በዚህ ፋንታ ዘክሩ፤ አብሉ፤ አጠጡ፤ እየተባሉ ገበሬው እንዳያርስ፤ እንዳያጭድ፤ እንዳያበራይ፤ እንዳይፈልጥ፤ እንዳይቆርጥ ታሥራከለሁ እያለ እንደተጨነቀ በድኅነት ገመድ ታሥሮ ምንም ሳይኖረው ዘመድ ሲሞትበት አቀናጅቶ ከሌላው ድኃ ጋር የሚያርስበትን ያለውን ያንኑ አንድ በሬ አርዶ በማብላት ልጆቹን ችግር ላይ ጥሏቸው ያልፋል። ይህ ብቻም አይደለም የሙት ዓመት ሲደርስም የነበረውን መሬት ሽጦ ሌላ በሬ ገዝቶ አርዶ ያበላል። በመጀመሪያ በሬውን በኋላም መሬቱን በመሸጥ ያለምንም ጥሪት ልጆቹን በሜዳ ላይ ያስቀራቸዋል ካህናቱ በጠላው በአረቄው እየተሳከሩ ወገባቸውን አደግድገው።

“እመድቴ ደነሠ ደግቡ ወደማጀት
 ቢያጠጡት ይወዳል ካህንና ሽንኩርት
 እድሜ ለምኑለት እንዳይነካው ሞት
 እንዳይበጠው መሬት
 እድሜ ለምኑለት”
 “ሰማኝ ሞት እዜኑክ ዜና
 ንብረ ማርያምን ትነካብኝና
 አስካለ ማርያምን ትነካብኝና

ማዘኔ ነው በጠና በጠና እያሉ በመጨረር አትመ ቢሉ ድጋ ሌላ እዳ ውስጥ እንዲገባ ያደፋፍሩታል። ገበሬው የካህናቱ ውዳሴ እውነት እየመሰለው አሁንም ለአረቄው ለውስኪው በብድር ያጠጣቸዋል። ጽድቅ ማለት ይህ ሆኖ ዘመናችን ሁሉ እንዲህ ባለ ሕይወት እየተመራ ይገኛል ጥንቱንም ፍትሐት የተሠራው ለዚህ ስለሆነ ከጽድቅ የራቀና ሊወገዝ የሚገባው ከንቱ ኪሣራ ነው በማለት የተሰማኝን ገለጥሁላቸው።

ጥያቄ 9

በመላእክት በጠግቶታት በጸድቃን በእመቤታችን ስም ገዢ መዘከር አጥብብ አይደለም ብለሃል? የሚል ጥያቄም ቀረበልኝ። እኔም እውነት ነው አይገባም ብሉያትም ሐዲሳትም (66) አያገዙትም በማለት ስናገር ከሊቃውንቱ አንዱ ምነው አንተ ‘ወዘአስተየ ለአሐዱ እምእሉ ንዑሳን ጽዋዐ ማይ ቀረር ባሕቲቶ በሰመ ረድእ ለማን እብለከሙ ኢየሐንል እሜቱ’ ይልቁን የለም? በማለት አፋጠጡኝ እኔም እውነት ነው ይላል። አባባሉ ግን ልብ ብለው ከተመለከቱት በዐፀደ ሥጋ ላሉት ደቀ መዛሙርት እንጂ በዐፀደ ነፍስ ላሉት ደቀመዛሙርት አይደለም። ምክንያቱም ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርት ጠርቶ ሥልጣን ሰጣቸው በፈታቸውም ወዳለው

መንደር እንዲያስተምሩ ላካቸው ቢልካቸውም ጫማ፣ በትር፣ ብርና ወርት እንዳይዙ ካዘዛቸው በኋላ በደረሰበት መንደር ሰላምታ ሰጥተው ከተቀበሏቸው እንዲገቡና የቀረበላቸውን ሁሉ ሳያማርጡ እንዲበሉ ይህ ካልሆነ ግን የእግራቸውን ትቢያ አራግፈው ከዚያች ከተማ እንዲወጡ ተነግሯቸዋል። ይህን ተከትሎ እነዚህ የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት ናቸው ብሎ በደቀ መዝሙርነታቸው አምና የተቀበለ የእነርሱን ዋጋ እንደማያጣ የተነገረው ድልቁንም በማርቆስ ወንጌል 9፥41 ላይ 'የክርስቶስ ስለሆናችሁ በስሜ ጽዋፅ ውኃ የሚያጠጣችሁ ሁሉ ዋጋው እንዳይጠፋበት እውነት እላችኋለሁ' በማለት የማቴዎስን አባባል አብራርቶታል በማለት ገለጥሏቸው።

እነሱ ግን መቼም ማጣመሙ ተሳክቶልሃል እንዲያው እኛን እንኳ አትፈራምን? እስከ ማለት ተናገሩ። እኔ ግን ሐዋርያትም ለሰው ፊት ማድላት እንዳይገባ 'ይሄይሰን ናድሉ ለእግዚአብሔር እምነ አድልዎ ለሰበእ' ማለትም ለሰው ከምናደላ (የሰው ፊት አይተን ዝም ከምንል) ለእግዚአብሔር ብናደላ ይሻለናል ብለዋል ከማለት ተነሣሁና እንዲያውም እቅሬን ልንገራችሁ ስንኳንስ በሰው ጸድቃን ለማፅታት በመላእክት መዘከር ይቅርና በራሱ በክርስቶስ ስም እንኳ ጠላና አረቄ መደዝን አግባብ አይደለም። የምታደርጉትን ሁሉ በስሜ አድርጉት ቢልም ከከፋትና ከጋጢአት ሩት የሆነውን ሁሉ እንጂ እንዲህ አይነቱን ነውር አይደለም በማለት ዘጋሁ።